

Handelingen

8-9-10
-11-12-13

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1988-1989

Vergaderingen van december 1988

ONTSLAGEN BIJ NV PHILIPS TE LEUVEN
STOCKHOLMSE CONFERENTIE EUROPEES MEDIABELEID
BRT-TV-TORENPROJECT TE SINT-PIETERS-LEEUV
NIET-NALEVING DECREET NIET-OPENBARE RADIO'S
WIJZIGING EN AANVULLING DECRETEN I.V.M. SOCIAAL-CULTUREEL VORMINGS-
WERK VOOR VOLWASSENEN
GOEDKEURING GENEEFSE VERDRAG BEROEPSREVALIDATIE EN WERKGELEGEN-
HEID GEHANDICAPTEN
OPRICHTING VLAAMSE HUISVESTINGSMAATSCHAPPIJ EN VLAAMSE
LANDMAATSCHAPPIJ
AUTONOME RAAD VOOR HET GEMEENSCHAPSONDERWIJS
BEHOUD EN EVOLUTIE HANNECARTBOS EN GEBIED TER YDE
BESTRIJDING SCHELDEVERVUILING
EXAMENS, LOON- EN VERGOEDINGSLAST VLOS
MAATREGELEN VLAAMSE EXECUTIEVE WEGWERKEN GEVOLGEN NAOORLOGSE
REPRESSIE
ALARMERENDE BERICHTEN REGELING FINANCIERING GEMEENSCHAPPEN EN
GEWESTEN
VOORLOPIGE KREDIETEN 1989
PERSONEELSBELEID EN BEVOEGDHEIDSVERDELING VLAAMSE EXECUTIEVE
INDUSTRIELE BELEIDSVORMING EN ECONOMISCHE COMPENSATIEPOLITIEK
VLAAMSE EXECUTIEVE
WIJZIGING EN AANVULLING DECREET NEDERLANDSTALIGE OPENBARE
BIBLIOTHEEKWERK

Inhoud

Nr. 8 **Dinsdag 13 december 1988**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 135

Begrotingen

Indiening en verwijzing, blz. 135

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 135

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 135

Verslagen

Indiening, blz. 135

Boek van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 136

Mededeling van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 136

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 69)

Indiening, blz. 136

Vragen (R.v.O. art. 70)

Vraag van de heer L. Vanhorenbeek tot de heer N. De Batselier, Vice-voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de gevolgen van de aangekondigde ontslagen bij de NV Philips Industries te Leuven, blz. 136

Motie van orde

Aanvulling van de agenda, blz. 137
Sprekers : de heren G. Verhaegen, J. Van Elewycck, A. De Beul

Vragen (R.v.O. art. 70) (Voortzetting)

Vraag van de heer D. Vervaeet tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de aanleg van een golfterrein te Overijse spijts de gemeentelijke beslissingen ter zake, blz. 138

Vraag van de heer D. Vervaeet tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over het doordrukken van het BRT-TV-torenproject te Sint-Pieters-Leeuw, blz. 138

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de op 23 november 1988 te Stockholm gehouden Conferentie inzake het Europees mediabeleid, blz. 139

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de onzekere toekomst van het Internationaal Cultureel Centrum op de Meir te Antwerpen, blz. 140

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de niet-naleving van de bepalingen van het decreet van 6 mei 1982 houdende organisatie en erkenning van de niet-openbare radio's, blz. 141

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse

Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over contacten met Nederland in verband met de afvalwatercollector Gent-Antwerpen en de waterverdragen, blz. 141

Vraag van de heer W. De Vlieghe tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, en de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over door de Vlaamse Gemeenschap begane overtredingen bij personeelsaanwerving, blz. 142

Vraag van de heer D. Vervaeet tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het doordrukken van het BRT-TV-torenproject te Sint-Pieters-Leeuw, blz. 144

Ontwerp van decreet tot wijziging en aanvulling van het decreet van 4 juli 1975 houdende de rijkssubsidieregeling van het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen in verenigingsverband, van het decreet van 2 januari 1976 tot erkenning en subsidiëring van de Nederlandstalige koepelorganisatie voor beleidsvoorbereidend overleg in de sector van het sociaal-cultureel werk voor volwassenen en van het decreet van 3 maart 1978 houdende de rijkssubsidieregeling van het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen in instellingen

— 138 (BZ 1988) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 144

Sprekers : de heren M. Van Peel, verslaggever, F. Bosmans en Minister P. Dewael

Artikelsgewijze bespreking, blz. 146

Spreeker : de heer A. De Beul

Motie van orde

Voorstel tot verdaging van de beraadslaging, blz. 147

Spreeker : de heer J. Van Elewycck

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Verdrag betreffende de beroepsrevalidatie en werkgelegenheid van gehandicapten, aangenomen te Genève op 20 juni 1983 door de Internationale Arbeidsconferentie

— 150 (BZ 1988) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 148

Sprekers : de heer J. De Bremaeker, verslaggever, Minister G. Geens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 148

Regeling van de werkzaamheden, blz. 149

Nr. 9 **Dinsdag 13 december 1988**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 151

Ontwerp van decreet houdende oprichting van een Vlaamse Huisvestingsmaatschappij

— 148 (BZ 1988) — Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking, blz. 151

Sprekers : de heren H. De Loor, verslaggever, J. De Seranno, verslaggever, J. Buchmann, M. Olivier, W. De Vlieghe, J. Van Elewycck, P. Vangansbeke

Motie van orde

Coördinatie van de werkzaamheden met de Wetgevende Kamers, blz. 167

Ontwerp van decreet houdende oprichting van een Vlaamse Huisvestingsmaatschappij

— 148 (BZ 1988) — Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 168

Sprekers : de heren C. Marchand, R. Van Rompaey, Minister L. Walt Niel

Artikelsgewijze bespreking, blz. 178

Sprekers : de heer J. De Seranno, Minister L. Walt Niel, de heer J. Van Elewycck

Regeling van de werkzaamheden, blz. 181

Nr. 10 **Woensdag 14 december 1988**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 183

Ontwerp van decreet houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij

— 149 (BZ 1988) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 183

Sprekers : de heren J. Van Looy en J. Slecckx, verslaggevers, Jozef Bosmans, A. Beckers, mevrouw M. Vogels, de heren M. Capoen, J. De Seranno, Minister T. Kelchtermans

Artikelsgewijze bespreking, blz. 199

Sprekers : de heren J. Cuyvers, J. De Seranno, Minister T. Kelchtermans, de heer J. Van Elewycck, mevrouw M. Vogels

Regeling van de werkzaamheden, blz. 204

Nr. 11 **Woensdag 14 december 1988**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 205

Ontwerp van bijzonder decreet betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs

— 161 (1988-1989) — Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking, blz. 205
Sprekers : de heren E. Baldewijns, C. Moors, verslaggevers. Ministers D. Coens, L. Van den Bossche, de heren E. Beysen, A. Laridon, W. Van Durme, mevrouwen A. Leysen, N. Maes, de heren A. Schellens, G. Janzegers

Artikelsgewijze bespreking, blz. 246
Sprekers : mevrouw N. Maes, de heer G. Janzegers, Minister D. Coens, de heren W. Van Durme, G. Verhaegen, C. Moors, Minister L. Van den Bossche

Regeling van de werkzaamheden, blz. 263

Nr. 12 Donderdag 15 december 1988
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 265

Ontwerp van financiedecreet voor het begrotingsjaar 1989
— 10-A (1988-1989) — Nr. 1

Algemene bespreking, blz. 265
Sprekers : de heren J. Van Elewycyk, W. De Vlieghe, Minister G. Geens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 266

Interpellaties (R.v.O. art. 72)

Interpellatie van de heer J. Cuyvers tot de heer L. Waltiel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, en de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het ongerept verder bestaan van het Hannecartbos en de recente evolutie inzake het gebied Ter Yde, blz. 266

Sprekers : de heren W. De Vlieghe, G. Verhaegen, J. Cuyvers, J. Timmermans, Ministers L. Waltiel, T. Kelchtermans

Interpellatie van de heer E. Gryp tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de noodzaak van een nieuwe globale aanpak van het milieubeleid ter bestrijding van de Scheldevervuiling, blz. 270

Sprekers : de heer E. Gryp, Minister T. Kelchtermans

Interpellatie van de heer L. Dierickx tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, en de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de examens bij de Vlaamse Operastichting en de loon- en vergoedingslast van deze instelling

Vraag (R.v.O. art. 70, 6c)

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het honoreren, door de Vlaamse Operastichting, van het protocol

dat door de Vlaamse Gemeenschap met de vakbonden werd gesloten bij de ontbinding van de intercommunale Opera voor Vlaanderen, blz. 273

Sprekers : de heren L. Dierickx, A. De Beul, J. Van Elewycyk, Ministers L. Van den Bossche, P. Dewael

Indiening van een motie, blz. 281

Regeling van de werkzaamheden, blz. 282

Interpellaties (R.v.O. art. 72) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer W. Luyten tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over maatregelen die de Vlaamse Executieve binnen haar bevoegdheidsgrenzen kan nemen tot het wegwerken van de onsociale en inhumane gevolgen van de naoorlogse repressie, blz. 282

Sprekers : de heer W. Luyten, Minister G. Geens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 286

Nr. 13 Donderdag 15 december 1988
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 287

Actuele vragen (R. v. O. art. 71)

Actuele vraag van de heer V. Anciaux tot de heer L. Waltiel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de plannen voor een golfterrein te Meise, blz. 287

Actuele vraag van de heer J. Geysels tot de heer R. De Wulf, Gemeenschapsminister van Tewerkstelling, over het overleg tussen de nationale en de Gemeenschapsminister van Tewerkstelling en Arbeid in verband met positieve maatregelen voor werklozen, blz. 288

Actuele vraag van de heer J.P. Pillaert tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het uitblijven van de uitvoeringsbesluiten op het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, blz. 288

Actuele vraag van de heer E. Desutter tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over een mogelijke verlenging van het koninklijk besluit van 25 juni 1981 tot regeling van de toekenning van premies inzake kampeerwezen voor 1989, blz. 289

Voorstel van resolutie van de heer A. Denys C.S. betreffende de alarmerende berichten over de door de nationale Regering geplande regeling inzake de financiering van Gemeenschappen en Gewesten — 159 (1988-1989) — Nrs. 1 en 2

Bespreking, blz. 289

Sprekers : de heren J. Pede, verslaggever, A. Denys, L. Dierickx, V. Anciaux, Minister G. Geens, de heer F. Vermeiren

Ontwerp van decreet waarbij voorlopige kredieten geopend worden die in mindering komen van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1989

— 11-A (1988-1989) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 298

Sprekers : de heren M. Olivier, verslaggever, A. Denys, W. De Vlieghe, Minister G. Geens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 300

Regeling van de werkzaamheden, blz. 307

Interpellaties (R.v.O. art. 72) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer G. Cardoen tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de uniformisering en objectivering van het personeelsbeleid alsmede de aanpassing van het bevoegdheidsverdelingsbesluit van de Vlaamse Executieve, blz. 307

Sprekers : de heer G. Cardoen, Minister G. Geens

Interpellatie van de heer F. Vermeiren tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, en de heer N. De Batselier, Vice-voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de deelneming van de Vlaamse Executieve aan de industriële beleidsvorming en de economische compensatiepolitiek naar aanleiding van de helikopteraanloop, blz. 309

Sprekers : de heer F. Vermeiren, Minister N. De Batselier

Ontwerp van decreet houdende wijziging en aanvulling van het decreet van 19 juni 1978 betreffende het Nederlandstalige openbare bibliotheekwerk

— 164 (1988-1989) — Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking, blz. 314

Sprekers : de heren J. Devolder, verslaggever, A. De Beul, J. Van Elewycyk, mevrouw A.-M. Neyts-Uytbroeck, de heer J. Geysels

Artikelsgewijze bespreking, blz. 318

Hoofdelijke stemming, blz. 321

Mededeling van de Voorzitter

Commissie van Onderzoek over het Gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse, blz. 322

Ontwerp van decreet waarbij voorlopige kredieten geopend worden die in mindering komen van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1989

— 11-A (1988-1989) — Nrs. 1 en 2

Aangehouden stemmen, blz. 322

Hoofdelijke stemming, blz. 324
Spreker : de heer W. De Vlieghe

Ontwerp van **decreet** tot wijziging en aanvulling van het decreet van 4 Juli 1975 houdende de rijkssubsidieregeling van het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen in verenigingsverband, van het decreet van 2 januari 1976 tot erkenning en subsidiëring van de Nederlandstalige koepelorganisaties voor beleidsvoorbereidend overleg in de sector van het sociaal-cultureel werk voor volwassenen en van het decreet van 3 maart 1978 houdende de rijkssubsidieregeling van het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen in instellingen

— 138 (BZ 1988) — Nrs. 1 tot 4

Aangehouden stemmen, blz. 325

Hoofdelijke stemming, blz. 326
Spreker : de heer J. Geysels

Ontwerp van **decreet** houdende oprichting van een Vlaamse Huisvestingsmaatschap-

pij
— 148 (BZ 1988) — Nrs. 1 tot 6

Aangehouden stemmen, blz. 327

Hoofdelijke stemming, blz. 328
Spreker : de heer W. De Vlieghe

Ontwerp van decreet houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij
— 149 (BZ 1988) — Nrs. 1 tot 5

Aangehouden stemmen, blz. 330
Spreker : de heer J. Laverge

Hoofdelijke stemmen, blz. 334
Spreker : de heer J. Cuyvers

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Verdrag betreffende de beroepsrevalidatie en werkgelegenheid van gehandicapten, aangenomen te Genève op 20 juni 1983 door de Internationale Arbeidsconferentie
— 150 (BZ 1988) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 336

Ontwerp van bijzonder decreet betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs

— 161 (1988-1989) — Nrs. 1 tot 7

Aangehouden stemmen, blz. 337

Hoofdelijke stemming, blz. 347
Spreker : de heer G. Janzegers

Voorstel van resolutie van de heer A. De nys c.s. betreffende de alarmerende berichten over de door de nationale Regering geplande regeling inzake de financiering van Gemeenschappen en Gewesten
— 159 (1988-1989) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 35 1

Eindejaarswensen, blz. 35 1
Spreker : de heer G. Verhaegen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 351

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

– *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

– *De vergadering wordt geopend om 10 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

R. Deswaene, H. Knuts, A. Steverlynck ; gezondheidsredenen.

G. Annemans, J.-P. Pillaert ; ambtsverplichtingen.

ONTWERP VAN DECREET houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij

– 149 (BZ 1988) – Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Van Looy, verslaggever, heeft het woord.

De heer J. Van Looy, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers en Staatssecretarissen, geachte collega's, uw Commissie voor Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud heeft 4 vergaderingen gewijd aan de bespreking van het ontwerp van decreet houdende de oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij.

De wet van 28 december 1984 voorzorg ondermeer in de regionalisering van de Nationale Landmaatschappij en bij decreet van 1 juli 1987 werd tot het einde van dit jaar een voorlopige Vlaamse Landmaatschappij opgericht. Het in bespreking zijnde ontwerp wil deze voorlopige maatschappij vervangen door een definitieve Vlaamse Landmaatschappij, waarvan de taken, in vergelijking met die van de huidige Landmaatschappij, enerzijds beperkt maar anderzijds ook worden verruimd.

Beperkt, omdat haar oorspronkelijk doel de sociale huisvesting op het platteland was. Die taak wordt nu grotendeels overgedragen aan de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij.

De huidige Vlaamse Landmaatschappij ontstond door opsplitsing van de Nationale Landmaatschappij die echter groeide uit een Nationale Maatschappij voor Kleine Landeigendommen, opgericht in 1935. Deze maatschappij was hoofdzakelijk actief in de niet-stedelijke gebieden. Ze had alleen tot doel de oprichting van kleine landeigendommen, met inbegrip van grondaankoop, bodemverbetering, bouwwerken en omgevingswerken. De aldus gebouwde kleine land-

eigendommen werden verkocht aan personen met een bescheiden inkomen, die uitstel van betaling konden verkrijgen tegen een verlaagde rentevoet. Tevens verleende de maatschappij haar medewerking aan de stads- en dorpsvernieuwing.

Doch gespreid over de jongste 40 jaar volgden verschillende wetten, waardoor dit oorspronkelijk doel werd uitgebreid met alle facetten van ruilverkaveling en zelfs met landschapszorg en natuurbehoud. Deze verruiming gaf ook aanleiding tot de naamwijziging van Nationale Maatschappij voor Kleine Landeigendommen in Nationale Landmaatschappij.

Zeer summier uitgedrukt mag worden gesteld dat de activiteiten van de Nationale Landmaatschappij zich toespitsen tot de inrichting van het ruime platteland, met name de sociale huisvesting op basis van het principe van eigendomsverwerving, alsook tot ruilverkaveling in zijn ruimste betekenis.

Waar de eerste doelstelling, namelijk de sociale huisvesting nu vervalt en overgaat naar de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij, met uitzondering van gebouwen en woonhuizen van agrarische en direct agrarisch gebonden bedrijven, wordt de tweede doelstelling, namelijk de ruilverkaveling uitgebreid met het veel ruimere begrip landinrichting.

Ruilverkaveling was en is nog steeds het instrument om de agrarische gebieden, dit wil zeggen, de zones die in het kader van de ruimtelijke ordening een landbouwbestemming hebben gekregen, aangepast en meer ge-

Van Looy

schikt te maken voor een leefbare, gezonde land- en tuinbouw. Men beoogt hier het vormen van aaneensluitende en regelmatige kavels met een eigen uitweg en zo dicht mogelijk bij de **bedrijfszetel** gelegen. Deze kavelwerken kunnen gepaard gaan met aanleg en verbetering van wegen, met waterbeheersingswerken, met grondverbeteringswerken enzovoort, maar ook met werken van landschapszorg en natuurbehoud. Hiernaast krijgt de Vlaamse Landmaatschappij nu de mogelijkheid om aan landinrichting te doen, een begrip dat veel ruimer is dan ruilverkaveling. Ruilverkaveling kan trouwens, naar gelang het project, een onderdeel zijn van landinrichting. Dit instrument geeft ons ook de mogelijkheid om aan plattelandsontwikkeling te doen buiten de zuiver agrarische gebieden. Hiermee kunnen we de landelijke gebieden, onder sterke verstedelijkingsdruk, herinrichten.

Ruilverkaveling, zelfs de moderne versie, kan hier nog weinig bereiken, maar ons leefmilieu, onze natuur, onze landschappen staan hier onder zware druk en verdwijnen samen met de landbouw, die in deze gebieden op sterven na dood is.

Bekijken we de plattelandsatlas voor Vlaanderen, waarvan een kaart op bladzijde 45 in uw verslag is bijgevoegd, dan blijkt hieruit dat heel midden Vlaanderen bedreigd gebied is en prioritair in aanmerking komt voor landinrichting.

Ook onze landelijke gebieden zijn er niet beter aan toe. Wie kent er in zijn omgeving geen gebieden waar de landbouw zo goed als verdwenen is omwille van te kleine kavels, slechte ontwatering, slechte ontsluiting, enzovoort. Door verkoop zijn de percelen hier nog verder versnipperd en iedere eigenaar richt zich in naar eigen behoefte, zelfs met visvijver en buitenverblijf. In de praktijk stellen we vast dat een tijd later wordt overgegaan tot regularisatie.

Evenals de grondspeculatie in de verstedelijkte gebieden kunnen we met het instrument landinrichting ook de

verloedering van ons landelijk gebied tegengaan.

Het in bespreking zijnde ontwerp is eigenlijk een concretisering van de wet van 11 augustus 1978, waarbij enkel in het Vlaamse Gewest de doelstelling van de ruilverkaveling werd uitgebreid.

De reden waarom de wetgever wettelijke voorschriften heeft uitgevaardigd die alleen van toepassing zijn op het Vlaamse Gewest ligt in de bijzondere toestand van het platteland en de landelijke gebieden in dit Gewest, een van de verstedelijking en een sterke densiteit en mobiliteit van de bevolking, waardoor de aanspraak op de beschikbare open ruimte steeds toeneemt.

De algemene doelstelling van de ruilverkaveling werd in deze wet aangevuld met de bepaling dat ruilverkaveling in het Vlaamse Gewest ook kan gepaard gaan met „andere maatregelen van landinrichting”, dat wil zeggen andere dan maatregelen die de verbetering van de agrarische structuur op het oog hebben.

Maar in de landelijke en verstedelijkte gebieden was de interferentie met de andere sectoren zoals ruimtelijke ordening, leefmilieu, landschappen, natuurbehoud, recreatie, enzovoort zeer groot. Daarbij beschikt iedere sector nog over een eigen wetgeving, waardoor de ruilverkaveling, zij het in zijn geëvolueerde vorm, toch voornamelijk van toepassing bleef in de zuiver agrarische gebieden.

Bij de bespreking in uw Commissie werd ook heel wat informatie verstrekt over de evolutie van de ruilverkaveling in ons land en in de ons omringende landen.

Waar bij ons oorspronkelijk ruilverkaveling het samenvoegen van versnipperde en verspreid liggende gronden betekende, evolueerde dit zeer snel tot een totale gebiedsinrichting met wegenwerken, waterbeheersingswerken, grondverbeteringswerken, werken voor water- en electriciteitsvoorziening, evenals met landschapszorg en andere maatregelen tot landinrichting, maar ook sloping,

verplaatsing, nieuwbouw van land- en tuinbouwbedrijven.

Uit studies van de economische effecten van ruilverkaveling bleek dat in ons land bedrijven uit ruilverkavelingsgebieden, onder meer door het kostenbesparende effect, een veel hoger arbeidsinkomen per ha halen dan bedrijven uit andere gebieden. Dit verschil neemt in de tijd nog toe, met andere woorden er treedt een soort multiplicatie-effect op. Belangrijk is dat deze snellere groei van het arbeidsinkomen werd gerealiseerd met een kleinere toename van de oppervlakte van de ruilverkavelingsbedrijven. Dit wijst erop dat een betere verkaveling niet noodzakelijk schaalvergroting in de hand werkt, maar kleinere bedrijven juist nieuwe ontwikkelingskansen biedt.

Dit heeft uiteraard te maken met de komst van gespecialiseerde bedrijven in varkens, kalveren, kippen, konijnen enzovoort. Maar onder de huidige omstandigheden, door concentratie van deze gespecialiseerde bedrijven komen bepaalde gebieden onder zware milieudruk te staan. We kunnen deze druk maar op een sociaal verantwoorde manier wegnemen als we erin slagen om in een snel tempo grote gebieden te onderwerpen aan landinrichting. Tevens creëren we hier nieuwe kansen voor onze tuinbouw, voornamelijk dan voor de volleggrondstuinbouw.

Verder blijkt uit deze studies dat de investeringen inzake ruilverkaveling ook ten goede gekomen zijn aan de recreatie en dat vele cultuurtechnische werken bijgedragen hebben tot het natuurbehoud en de landschapszorg. Vele van onze landelijke dorpen zijn toeristische attractiepolen geworden en diegenen die wat vertrouwd zijn met de materie weten dat dit mede te danken is aan de ruilverkavelingen die hier in het verleden hebben plaatsgehad. Door de ruilverkaveling herstelde de leefbaarheid van de grond gebonden boerenbedrijven, waardoor een onmisbare bijdrage werd geleverd voor het behoud van de groene open ruimte, van de bos- en recreatiegebieden en waardoor ruimtelijk niet verantwoorde bestemmingen voorkomen werden.

Het verslag over het ontwerp van decreet houdende oprichting van een Vlaamse Landmaatschappij werd mede uitgebracht door de heer J. Van Looy (CVP)

Tevens creëerde ruilverkaveling hier de mogelijkheid tot passieve recreatie : fietsen, wandelen, vissen, enzovoort.

Wanneer we de ontwikkelingen in ons land even vergelijken met de ontwikkeling in de ons omringende landen, dan vallen vooral de reusachtige financiële middelen op die in het buitenland aan ruilverkaveling en landinrichting worden besteed. In Beieren, in de Duitse Bondsrepubliek met tien miljoen inwoners, maar vijf maal de oppervlakte van België, werd in 1986 voor 7 miljard 350 miljoen frank geïnvesteerd. In Nederland werd in 1985 voor 6 miljard 700 miljoen frank geïnvesteerd. België bereikt in die jaren amper 300 miljoen frank per jaar aan investeringen. In deze context onthoud ik u dan ook niet de opmerking van een commissielid, die zei dat Nederland de jongste drie jaar evenveel hectare heeft heringericht als Vlaanderen in de jongste dertig jaar. Dit heeft voor onze landelijke gebieden uiteraard zware gevolgen gehad. Sinds 1950 verlo-

ren wij in het Vlaamse land meer dan 220.000 hectare landbouwgrond. Cijfers over onze bosgebieden waren niet meteen beschikbaar, maar we mogen verwachten dat ze even alarmerend zijn. Bijkomend rijst hier het probleem dat vele van de ons nog resterende bosgebieden er totaal verwaarloosd bijliggen. Nog enkele jaren en vele bossen zullen enkel nog op het gewestplan bestaan.

De versnippering van onze landbouw-, bos- en natuurgebieden gaat door, hetzij *omdat grootgrondbezitters gedwongen worden gronden te verkopen, hetzij omdat landbouwbedrijven geen opvolger hebben. Jonge boeren hebben niet de mogelijkheid om deze landbouwgronden in hun bedrijf op te nemen, maar ook de gemeenten beschikken niet over de nodige financiële middelen om bedreigde bos- en natuurgebieden aan te kopen en te onderhouden. Dit alles leidt tot een gebruik van gronden dat niet in overeenstemming is met hun oorspronkelijke bestemming. Willen we onze investeringen in ruil-

verkaveling en landinrichting ten volle laten renderen en duurzaam maken voor de toekomst, dan moeten de instrumenten „recht van voorkoop” en het creëren van een „grondfonds” ten volle worden benut, maar ook bruikbaar zijn voor en vooral na de uitvoering van landinrichtingsprojecten.

Onderhavig ontwerp beperkt zich inzake landinrichting tot het omschrijven van het begrip, het aflijnen van het werkgebied en het aangeven van de krachtlijnen die bij het uitwerken van landinrichtingsplannen zullen worden gevolgd.

Belangrijke steunpunten voor de ruilverkaveling en de landinrichting zijn het wetenschappelijk onderzoek en het verder uitbouwen van de grond-databank.

Het wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot de landinrichting en de zorg voor het platteland, is in Vlaanderen gebrekkig uitgebouwd. Dit cultuur- en natuurtechnisch „Vlaams onderzoek” is verspreid over meerdere instituten, werkgroepen en universiteiten.

In Nederland werd zopas het Staring centrum” opgericht, dat als doelstelling heeft onderzoek te verrichten ten behoeve van een doelmatige en maatschappelijk verantwoorde bestemming, inrichting en beheer van het landelijk gebied. In dit nieuwe centrum worden alle huidige onderzoeksinstituten en werkgroepen samengevoegd. Ook in Vlaanderen is op het bestuurlijk vlak een groepering van de sectoren bosbouw, waterbeheersing, natuurbehoud, landinrichting en landschapszorg noodzakelijk.

We kunnen toch niet anders dan vraagtekens plaatsen wanneer we thans zien dat natuurbeheer en landschapsbeheer nog steeds niet in één dienst werden geïntegreerd.

Binnen de Nationale Landmaatschappij is in de loop der jaren een grond-databank tot stand gekomen. Deze databank bevat de totale inventaris van het grondbestand van de ruilverkaveling. Een verruiming met gegevens per perceel dringt zich op.

Van Looy

Vooreerst is hier de bodemkaart van België bruikbaar, maar deze gegevens kunnen verder gedetailleerd worden met de bodemkundige gegevens, verzameld in het kader van ruilverkavelingsplannen. Verder kan naast de landbouwkundige waarde van ieder perceel ook het „grondgebruik” in de meest ruime betekenis van het woord ingevoerd worden.

Het is hier zeker niet de bedoeling te overlappen met andere instellingen, maar er moet wel zorg voor gedragen worden dat de gegevens vlot uitwisselbaar zijn. Al deze gegevens zijn van ontzaglijke waarde, niet alleen bij het uitwerken van ruilverkavelings- of landinrichtingsprojecten, maar ook voor het beheer nadien. Tevens zijn deze gegevens bruikbaar voor vele andere sectoren zoals leefmilieu en bosbouw, maar ook voor gemeenten die bij voorbeeld, op zoek zijn naar terreinen bestemd voor industrie, woningbouw of recreatie.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, plattelandsontwikkeling is een geïntegreerd geheel waardoor, via een verbetering van de economische leefbaarheid van land-, tuin- en bosbouw, ook het natuur, het landschappelijk en zelfs het toeristisch patrimonium worden gevrijwaard, verbeterd en bestendigd. Maar we kunnen dit niet los zien van dorpsaanpak en dorpsheraanpak. Tevens zijn landinrichtingsprojecten de gedroomde instrumenten om op een verantwoorde wijze terreinen te selecteren en te creëren voor recreatie, woningbouw, industrie, enzovoort.

Maar om dit alles te bereiken is coördinatie noodzakelijk tussen de verschillende betrokken sectoren, zoals land- en tuinbouw, leefmilieu, landschappen, natuurbehoud, ruimtelijke ordening, huisvesting, recreatie, enzovoort.

Het voorliggend ontwerp van decreet tot oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij is voor dit alles maar een beginpunt, een start.

De Gemeenschapsminister heeft dan ook in uw Commissie beloofd om zo

snel mogelijk enkele kleine landinrichtingsprojecten te laten starten zodat, aan de hand van deze ervaringen, snel nieuw decretaal werk kan gebeuren. enerzijds naar de inhoud van de landinrichting en anderzijds naar de verschillende sectoriële wetgevingen toe. (*Applaus bij de meerderheid*)

De Voorzitter : De heer Sleenckx, eveneens verslaggever, heeft het woord.

De heer J. Sleenckx, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, het verslag van de heer Van Looy is zeer volledig, het is moeilijk om daar nog iets aan toe te voegen, maar toch sta ik erop een aantal zaken die tijdens de bespreking in de Commissie aan bod zijn gekomen, toe te lichten. Enkele commissieleden waren bezorgd omdat dit decreet een stap zet in een bepaalde richting zonder voorafgaandelijk een duidelijke omschrijving en een zorgvuldige en precieze formulering van het doel van de Landinrichting. Volgens de commissieleden wordt het accent vooral op de ruilverkaveling gelegd en wordt de landinrichting er als het ware een aanhangsel van. Een aantal commissieleden hadden fundamentele bezwaren tegen de vage omschrijving van het begrip Landinrichting in hoofdstuk II van het ontwerp van decreet. Zij vroegen uitdrukkelijk om hoofdstuk II uit het decreet te schrappen en via een nieuw ontwerp van decreet te bepalen wat landinrichting juist inhoudt en welke taken dit zal meebrengen voor de Vlaamse Landmaatschappij, met meer nadruk op de aspecten van het leefmilieu, de landschapszorg, het natuurbehoud en dergelijke meer.

De Minister heeft gezegd dat hij begrip kan opbrengen voor de opmerkingen van de commissieleden. Hij gaat akkoord met een preciezere formulering van de doelstellingen van de landinrichting, maar pas na uitvoering en evaluatie van enkele experimentele projecten. Hij heeft beloofd na één jaar experimenteren in de Vlaamse Raad een evaluatie te maken en op basis van deze evaluatie eventueel een aanvullend decreet

voor te stellen. Dat is een zeer belangrijke opmerking.

Die belofte werd ten eerste geapprecieerd door de commissieleden.

Dit ontwerp moet evenwel worden goedgekeurd vóór 1 januari 1989 om de werking van de Huisvestingsmaatschappij niet te blokkeren. Dat was een van de redenen waarom wij eigenlijk geen tijd hadden om hoofdstuk II te veranderen om duidelijker te specificeren wat landinrichting is. Bijgevolg gingen de commissieleden ermee akkoord om dit ontwerp nu te behandelen.

In de Commissie werd ook gediscussieerd over de samenstelling van de Raad van Bestuur. Verscheidene commissieleden waren van oordeel dat de Provincies oververtegenwoordigd zijn, en dat er op allerlei gebied teveel bevoeging door de Provincies bestaat. Zij stelden voor de raad van bestuur proportioneel samen te stellen. Eigenlijk ging de discussie daarover. Men vroeg zich af of de samenstelling van de raad van bestuur niet beter analoog zou zijn met de samenstelling van de Vlaamse Raad, wat pluralisme zou garanderen.

De Gemeenschapsminister, hierin bijgetreden door verscheidene commissieleden, meende evenwel dat het provinciale niveau moet worden behouden om verschillende redenen. De ruilverkavelingen gebeuren in de gemeenten waarover de Provincie als eerste toezicht uitoefent. De Provincie zelf is bevoegd voor een belangrijk gedeelte van de waterlopen en van het wegennet. De Provincie is steeds de eerste toezienende overheid van polders en wateringen, die in de landelijke gebieden zeer belangrijk zijn voor de waterhuishouding.

Ook over artikel 17, 3e paragraaf, werd in de Commissie discussie gevoerd. Ik citeer : „Met het oog op het waarborgen van de noodzakelijke continuïteit kan de Vlaamse Executieve personeelsleden benoemen gedurende een periode van zes maanden, vanaf de datum van het in werking treden van het besluit van de Vlaamse Executieve tot vaststelling van de personeelsformatie. Zij kan daarbij afwijken van de vereisten in-

Sleecx

zake werving, verandering van graad en bevordering, zoals vastgesteld in het besluit van de Vlaamse Executieve dat het personeelsstatuut bepaalt of, bij gebreke daaraan, in het in paragraaf 3 bedoelde koninklijk besluit." Welnu, mijnheer de Minister, een aantal leden vreesden dat hiermee de poort voor de politieke benoemingen wagenwijd wordt opengezet.

Ook leden van de coalitie hebben zwaar aan dit punt getild. Zij wensen te verhinderen dat politieke benoemingen kunnen gebeuren. Inderdaad, in dat artikel wordt die mogelijkheid breed opengelaten. Mevrouw Vogels en de heer Cuyvers hebben een amendement ingediend om deze paragraaf te schrappen. Ook de SP-fractie is van mening dat politieke benoemingen niet mogen kunnen gebeuren. Omdat de Minister zeer duidelijk heeft geformuleerd dat de continuïteit van de maatschappij dient te worden behouden, hebben wij onze goedkeuring kunnen hechten aan de derde paragraaf.

Geachte collega's, ik wens melding te maken van het feit dat wij ons zeer sterk moeten hoeden voor het openzetten van de poort van de politieke benoemingen. De SP-fractie zal zich in de toekomst daar steeds tegen verzetten. Alleen omdat de Minister heeft gesproken over de continuïteit van de maatschappij zullen wij het amendement van mevrouw Vogels en de heer Cuyvers verwerpen.

Mijnheer de Minister, ik ben kort geweest omdat wij reeds een zeer volledig verslag kregen van de heer Van Looy. Ik meen dan ook dit verslag te mogen afronden. (*Applaus bij de leden van de meerderheid*)

De Voorzitter : De heer Jozef Bosmans heeft het woord.

De heer Jozef Bosmans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, namens de PVV-fractie en als Voorzitter van de Commissie wil ik de verslaggevers feliciteren met hun degelijk verslag. Het is de juiste weergave van de besprekingen die wij geduren-

de vier dagen aan dit belangrijk ontwerp van decreet hebben gewijd.

Mijnheer de Voorzitter, dit ontwerp van decreet is een eindpunt in een beleidsoptie die reeds jaren geleden is genomen. Na de staats hervorming van 1980 voorzag de wetgever bij de wet van 26 december 1984 tot afschaffing of herstructurering van sommige instellingen van openbaar nut dat ook de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting en de Nationale Landmaatschappij zouden worden afgeschaft.

Deze twee maatschappijen werden steeds parallel behandeld omdat er een aantal gelijklopende bepalingen waren en een aantal activiteiten elkaar overlaptten.

Door de beslissing van eind 1984 zouden de taken, goederen, personeelsleden, rechten en verplichtingen van de twee genoemde maatschappijen aan de Gewesten worden overgedragen.

Collega's, u zal zich herinneren dat wij op 1 juli 1987 de ontwerpen van decreet hebben goedgekeurd inzake de oprichting van een Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en een Vlaamse Landmaatschappij. Op dezelfde datum werd een Vlaamse Concertatiecommissie voor sociale huisvesting ingesteld.

De beide maatschappijen werden voor een beperkte duurtijd, eindigend op 31 december 1988, opgericht. Op die manier fungeerden zowel de Vlaamse Landmaatschappij als de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij als voorlopige opvangmaatschappijen.

U weet dat destijds de PVV-fractie heeft aangedrongen opdat de doorlichting van de Concertatiecommissie onverkort zou worden uitgevoerd. Wij zijn immers van mening dat er een rationele structuur voor huisvesting, ruilverkaveling en landinrichting op het getouw moest worden gezet.

Ondanks de interne verdeeldheid tussen de diverse standen in de CVP over het al dan niet samenvoegen van de genoemde activiteiten in één of

meerdere structuren, heeft de PVV het van bij het begin duidelijk gemaakt dat de huisvestingsactiviteiten dienden te worden samengebracht in één structuur, en de ruilverkaveling en landinrichting in een andere.

Met het oog op een optimale coördinatie van de huisvestingsactiviteiten, kreeg de Concertatiecommissie opdracht advies uit te brengen over de reorganisatie van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en de Vlaamse Landmaatschappij op grond van een doorlichting van beide maatschappijen.

De PVV-fractie was dan ook verheugd te vernemen dat de Vlaamse Executieve, na kennisname van het advies van de Concertatiecommissie, geopteerd had voor de opname van de huisvestingsactiviteiten in één maatschappij en dit los te koppelen van de ruilverkaveling en de landinrichting. Deze werden ondergebracht in de Vlaamse Landmaatschappij.

Op die manier kan nu op een volledig autonome wijze en zonder dat er verwarring kan ontstaan over het al dan niet strikt gescheiden houden van huisvesting en andere activiteiten, de Vlaamse Landmaatschappij zich specifiek bezig houden met alles wat betreft landinrichting en ruilverkaveling in het Vlaamse Gewest aangaat.

Mijnheer de Voorzitter, collega's, dat deze aparte structuur en specifieke opdracht noodzakelijk waren, bewijzen de talloze parlementaire initiatieven die de voorbije jaren werden genomen.

Sinds het einde van de vorige eeuw, maar vooral de voorbije decennia werden we in dit land geconfronteerd met grote technische en ruimtelijke ingrepen op onze natuurlijke omgeving. Ik hoef enkel te verwijzen naar de explosie van het aantal autowegen, de uitbouw van een groot aantal industrie- en recreatiezones, het verbeteren en vermeerderen van gronden en luchtleidingen, de diverse landinrichtingswerken, enzovoort.

Onze landschappen werden door deze — meestal noodzakelijke — ingrepen tijdelijk of definitief gewijzigd. Daarom pleiten wij ervoor dat bij de

Jozef Bosmans

beslissing tot het uitvoeren van infrastructuurwerken. aandacht wordt besteed aan het behoud van waardevolle landschappen en dat maatregelen worden genomen om iedere wijziging aan te brengen in harmonie met de natuurlijke en maatschappelijke omgeving.

Daarom ook beschouwt onze fractie voorliggend decreet als een kaderdecreet.

Inderdaad, dit decreet beperkt zich inzake landinrichting tot de omschrijving van het begrip, het aflijnen van het werkgebied en het aangeven van de krachtlijnen die zullen worden gevolgd bij het uitwerken van landinrichtingsplannen. Als PVV zijn wij graag bereid ons steuntje bij te dragen tot nieuw decretaal werk dat later zal moeten volgen.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, inzake ruilverkavelingen is het iedereen bekend dat deze worden uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van de respectievelijke ruilverkavelingscomités.

Zoals dit in het verleden het geval was met de Nationale zal vanaf 1 januari de Vlaamse Landmaatschappij de ruilverkavelingscomités bijstaan. Het belang van de ruilverkaveling in Vlaanderen kan niet genoeg worden onderstreept. In het open gebied dat Vlaanderen is, is de ruilverkaveling het middel bij uitstek om de zones, die in het kader van de ruimtelijke ordening een landbouwbestemming hebben gekregen, aan te passen en geschikt te maken voor een leefbare, gezonde en rendabele land- en tuinbouw.

Uit wat voorafgaat blijkt dat zowel in verband met de sectie landinrichting als met betrekking tot de ruilverkaveling dit decreet aan de verwachtingen voldoet.

Het is inderdaad zo, zoals de Gemeenschapsminister er tijdens de commissiewerkzaamheden terecht heeft op gewezen, dat één van de grote verdiensten van dit decreet er juist in bestaat dat het een totaal concept is inzake landinrichting dat breder is dan de ruilverkaveling alleen.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, bij de bespreking in de Commissie werden toch ook een aantal kritische geluiden gehoord.

Daarom ook dat wij het amendement van de collega's Sleeckx en Beckers unaniem hebben aangenomen. Het was inderdaad een fundamentele vergissing de landelijke gemeenten die eigenlijk het voorwerp zijn van de activiteiten van de Vlaamse Landmaatschappij geen medebeslissingsrecht hadden en niet vertegenwoordigd waren in de Raad van Bestuur van de Vlaamse Landmaatschappij.

Een ander kritisch punt heeft betrekking op de opdrachten en het personeel dat daarvoor noodzakelijk is. Daarom heeft de PVV-fractie gepleit om zoveel mogelijk opdrachten uit te besteden aan de privé-sector.

Dit zal volgens ons niet alleen de efficiëntie van de werking van de Vlaamse Landmaatschappij ten goede komen, maar ook vermijden dat een logge personeelsstructuur wordt uitgebouwd. Dat deze vrees niet ongegrond is blijkt ook uit het artikel 17, paragraaf 3.

Dit artikel laat toe — onder het mom van de continuïteit van de werking van de Maatschappij niet te hinderen — een aantal politieke benoemingen door te voeren.

Zeer recent heeft het Rekenhof in zijn 145e boek ter zake een aantal opmerkingen gemaakt.

Uiteraard betreft het beslissingen uit het verleden, maar zij zijn toch een waarschuwend vinger voor de huidige Vlaamse bewindslieden.

Immers de sinds 1 augustus 1982 toegepaste procedure inzake eerste benoemingen vertoont een aantal gebreken :

- geen objectieve criteria voor de rangschikking van de kandidaten want er is geen vergelijkend examen ;
- geen eenvormigheid in de benoemingsvoorwaarden ;
- benoemen zonder proeftijd ;

— stimuleren van benoemingen zonder onmiddellijke functionele noodzaak.

Tot slot zou ik er bij de huidige Minister willen op aandringen dat zo weinig mogelijk van de techniek van de primo benoemingen gebruik wordt gemaakt.

Dit is niet alleen demotiverend voor het huidig personeel, maar zal ook de nieuwe Vlaamse instelling niet ten goede komen. De kwaliteit van de werking van een administratie wordt immers gemeten aan de motivering en kwaliteit van het personeel.

De Voorzitter : De heer Beckers heeft het woord.

De heer A. Beckers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik ben ervan overtuigd dat de discussie die wij gisteren hebben gevoerd en vandaag voortzetten in de Vlaamse Raad over enerzijds de oprichting van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en anderzijds de Vlaamse Landmaatschappij een vrij formalistische discussie kan lijken omdat het er ons in de eerste plaats om te doen is de Vlaamse instrumenten te creëren die in de plaats moeten komen van de nationale instrumenten. de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting en de Nationale Landmaatschappij.

De tijdsdruk die op ons heerst in deze aangelegenheid heeft ons belet een diepgaande discussie te voeren over wat wij in de Vlaamse Gemeenschap en in het Vlaamse Gewest met deze instrumenten precies zullen aanvangen. Ik neem aan dat wij ons ook in deze plenaire bespreking hoofdzakelijk zullen beperken tot de formalistische kant van het probleem.

Nochtans meen ik dat de oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij aanleiding moet zijn tot een breed debat over wat wij met ons platteland zullen aanvangen, zij het dat wij dit debat niet nu voeren maar wel in de loop van de volgende maanden.

Mijnheer de Minister, ik heb in die zin uw belofte begrepen, namelijk dat u zich bereid heeft verklaard de mogelijkheden die u worden geboden door dit decreet, namelijk de artike-

Beckers

len die betrekking hebben op de landinrichting, te gebruiken om pilotprojecten op te zetten. uit te testen en te evalueren om op die manier te komen tot een ontwerp van decreet inzake landinrichting. U heeft uit onze uiteenzettingen in de Commissie begrepen dat wij veel belang hechten aan een volwaardig decreet inzake landinrichting. eerder dan dat wij in de toekomst worden opgezaald met besluiten van de Executieve waar. ten eerste. de leden van de Vlaamse Raad geen enkel of weinig vat op hebben en. ten tweede. waarin de ondergeschikte bestuursniveaus. inzonderheid de gemeentebesturen. de „weg” volkomen kwijt geraken.

Ik wil erop wijzen **dat** landinrichting zich uiteraard richt naar landelijke en kleinere gemeenten die meestal niet de nodige infrastructuur en mankracht hebben om dit soort problemen tot in detail te volgen.

Het verheugt ons dat wij nu een eerste stap doen naar wetgevend werk inzake landinrichting. Voor ons is het duidelijk dat het begrip dat wij al langer kennen, namelijk de ruilverkaveling. in feite maar een onderdeel is van het veel ruimere begrip landinrichting.

De jongste decennia hebben zich belangrijke verschuivingen voorgedaan in de functies en de waardering van het landelijk gebied.

Dat landelijk gebied is al lang niet meer uitsluitend het werkgebied voor de land- en tuinbouw ; het is ook **steeds** meer van betekenis geworden uit een oogpunt van recreatie, natuur en landschap. Mede door de toename van de mobiliteit van **de** bevolking heeft dit geleid tot een toenemende verwerving van de belangen in het landelijk gebied.

Dit heeft mede tot gevolg dat het instrument bij uitstek tot inrichting van het landelijk gebied. namelijk **de** ruilverkaveling. aan deze evolutie moet worden aangepast. Door de snelle technische evolutie werden er in de land- en tuinbouw ontwikkelingen in gang gezet die verstrekkende gevolgen hadden op de landbouwstructu-

ren. Schaalvergroting en intensivering waren hierbij de trefwoorden.

Deze. uit economische wetmatigheden. noodzakelijke ontwikkeling werd ongetwijfeld in belangrijke mate geholpen door de ruilverkaveling. Zo zal ook in **de** toekomst landinrichting een onontbeerlijk instrument moeten zijn om de concurrentiële positie van de Vlaamse landbouw te handhaven.

In de jaren zeventig kwam een toenemende spanning tot stand tussen de landbouw en de natuur- en landschapsbescherming in het landelijk gebied. De verdergaande intensivering en de noodzaak van een doelmatige inrichting van de bedrijven had globaal tot gevolg dat aanwezige waarden van natuur en landschap werden aangetast.

Daarenboven gebeurde dit in een tijd dat de bescherming van natuur en landschap politiek en maatschappelijk steeds meer in de belangstelling kwam te staan. Niet zelden hadden er tussen landbouwers en natuurbeschermers „hectaregevechten” plaats.

Vele gebieden met slechte externe productie-omstandigheden maar met hoge landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarde dreigden te verpauperen doordat boeren niet meer in staat waren er voldoende inkomsten uit te halen. Nochtans was het niet zelden zo dat een landbouwkundig. zij het extensief, gebruik van deze gebieden essentieel was voor het in stand houden van de natuurwaarden.

Stilaan groeit echter het besef dat de spanning tussen de doeleinden van natuur. landschap, milieu en recreatie enerzijds en die van de landbouw anderzijds. alleen door wederzijds besef en overleg kan worden overbrugd.

Het is duidelijk dat landinrichting ; ook andere dan landbouwdoeleinden zal moeten dienen. Denken we maar aan het veilig stellen van natuurwaarden. het verbeteren van de kwaliteit van het landschap. het aanleggen van

recreatieve voorzieningen, het verbeteren van het woonklimaat alsmede het oplossen van alle andere **knelpunten** op het platteland.

Dat dit niet zonder spanningen. misverstanden, moeilijk aanvaardbare en soms ook moeilijk uitvoerbare compromissen zal kunnen gaan. spreekt vanzelf.

Nog vanzelfsprekender is dat de huidige ruilverkavelingswet, hoe betrouwbaar ook als instrument. niet geschikt is ter benadering van de hele plattelandsproblematiek. Nu ook de Europese landbouwpolitiek meer en meer de nadruk gaat leggen op diversificatie van de produktie en de verweving van de verschillende functies op het platteland is het evident dat een nieuw en aangepast wettelijk instrument. een decreet op **de** landinrichting. dringend noodzakelijk is.

Ik moet **ook** vaststellen dat op het terrein zelf het begrip „ruilverkaveling” niet meer strikt wordt geïnterpreteerd. maar dat met verschillende aspecten rekening wordt gehouden bij de uitvoering van ruilverkavelingen. De feiten op het terrein bewijzen dus onze stelling dat het probleem van het platteland vanuit een **globale** visie moet worden benaderd.

Het stemt ons zeer tevreden dat ons amendement werd aanvaard zodat **ook** de gemeenten kunnen participeren in de Vlaamse Landmaatschappij. Wij moeten inderdaad proberen al de nieuwe structuren en nieuwe instrumenten waarvoor wij de bevoegdheid aan de regio's geven. zo dicht mogelijk bij de bevolking. bij het laagste bestuursniveau te brengen.

Mijnheer de Minister. ik wil hierbij trouwens verwijzen naar **uw eigen** memorie van toelichting waarin u zegt dat een zeer nauwe betrokkenheid tussen de lokale bestuursniveaus en de betrokken bevolking noodzakelijk is bij **de** landinrichting.

Mijnheer de Minister. het verheugt ons ook dat in het ontwerp van decreet zelf het principe van de grond-databank werd opgenomen. U heeft zelf de motivering voor dit belangrijk

Beckers

instrument in de memorie van toelichting gegeven.

Bij de bespreking van dit ontwerp hebben wij het niet gehad over de vraag of we beide nationale maatschappijen moesten herverkavelen op de manier waarop wij het vandaag doen. Ik wil die discussie hier vandaag niet aangaan. Ik vind het wel een gelukkige keuze dat de bevoegdheden van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en de Vlaamse Landmaatschappij duidelijk worden afgebakend. Dit komt alleszins de duidelijkheid ten goede.

Mijnheer de Voorzitter, wij zullen morgen dit ontwerp goedkeuren, wel te verstaan dat het geen eindpunt betekent, maar het begin van een breed debat over ons platteland en over de inrichting ervan in de toekomst.

Mijnheer de Minister, de Vlaamse Raad geeft u een zeer belangrijk instrument in handen, maar wij herinneren u aan uw belofte om voortdurend de dialoog met de Vlaamse Raad aan te gaan om tenslotte tot een volwaardig decreet inzake landinrichting te komen. Ter zake kan ik u de lectuur van ons voorstel aanbevelen. (*Applaus*)

De Voorzitter : Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik hoop dat u het mij niet kwalijk neemt dat ik als stadsmus de pretentie heb om te spreken over de landelijke gebieden in dit land. Hoewel ik in de stad geboren ben, ligt mijn hart voor een groot deel bij de landelijke gebieden en heb ik daarover ook mijn mening. Dit is een belangrijk debat.

Bekijkt men de evolutie van de landelijke gebieden in Vlaanderen, dan stelt men vast dat deze de laatste decennia onder een enorme druk gebukt gingen. Ons inziens is die druk afkomstig uit twee hoeken.

Ten eerste, is er — wat ik zou willen noemen — de verstedelijkingspiraal. Ik hoef hier geen tekening bij te maken. Men heeft meer dan eens ge-

zegd dat Vlaanderen het lelijkste land ter wereld is. Hoewel dit moeilijk aan te nemen is, zit er toch een grond van waarheid in. Het gebrek aan planning na de Tweede Wereldoorlog, met als gevolg de lintbebouwing, de verspreide bebouwing, het aanpassen van gewestplannen in de richting van mini-decreten, enzovoort, hebben er toe geleid dat nagenoeg heel Vlaanderen tot verstedelijkt gebied werd herleid.

De uitbreiding van de woongebieden betekende ook het aanleggen van nieuwe verkeersinfrastructuren, wat op hun beurt nieuwe druk uitoefende op de open ruimte. Onze landelijke gebieden hebben dus zeer sterk te lijden gehad van de ongecontroleerde verstedelijkingspiraal die, mijns inziens, op dit moment nog niet is gestopt.

Een tweede belangrijke druk die op de landelijke gebieden heeft gespeeld, wordt veroorzaakt door de „spiraal van de grootschalige landbouw”.

Zoals de heer Beckers daarnet reeds zei, heeft de schaalvergroting van de landbouw — een tendens die vanuit Europa ook in Vlaanderen toegang kreeg — via het instrument van de ruilverkaveling heel wat schade aan de landelijke gebieden aangebracht. Immers, dit betekende grotendeels het overschakelen naar monocultuur, met als gevolg het intensief gebruik van pesticiden en herbiciden. Dit bracht een totaal ander beeld van de landelijke gebieden in dit land met zich mee.

De gevolgen van de grootschalige landbouwspiraal zijn tweërlei. Enerzijds is er het gebrek aan diversiteit : de afbraak van de bestaande diversiteit heeft gevolgen op de landschappelijke waarde. Hiermee bedoel ik het landelijk karakter. Anderzijds, heeft dit een aantal ecologische waarden verdrongen. Door het grootschalig maken, via het instrument van de ruilverkaveling, het aaneensluiten van verschillende landbouwgronden, verdwenen een groot aantal kleinere natuurelementen: essentieel voor het voortbestaan van enkele ecologische soorten, bijvoorbeeld van een aantal

vogels, kleinere diersoorten, insecten, vlinders, enzovoort.

Aan de andere kant veronderstelde een grootschalige landbouw een ruilverkaveling, ook een andere waterhuishouding zoals het rechtekken en kanaliseren van beken, wat een zeer vergaande verarming met zich bracht op het vlak van het visbestand, de waterplanten, enzovoort. De druk op de open ruimte, op de landelijke gebieden in Vlaanderen was tijdens de laatste decennia enorm groot. Gelukkig gaan wij in Vlaanderen vandaag eindelijk werk maken van de landinrichting in het algemeen. Volgens mij zijn wij er zelfs te laat mee begonnen, zeker in vergelijking met de ons omringende landen maar laat ons zeggen : „beter laat dan nooit”. Ik bedoel hiermee niet dat er de laatste jaren binnen het instrument ruilverkaveling geen toenemende aandacht is gegroeid voor de andere aspecten van de landinrichting. Collega De Seranno wijst mij dikwijls op de mooie ruilverkavelingsgebieden in zijn streek waar inderdaad ter dege rekening is gehouden met het behoud van die kleine landschapselementen en het aanplanten van natuurelementen binnen de ruilverkaveling. Toch blijf ik er van overtuigd dat dit steeds gebeurt in zover dat past binnen de doelstellingen van de ruilverkaveling en dat het natuurbehoud op dat vlak geen doelstelling op zich is. Precies om die evenwaardigheid duidelijk te maken moet een instrument worden gecreëerd dat het multidisciplinaire karakter volwaardig garandeert. Vanuit deze visie vind ik het decreet op de landinrichting in feite een gemiste kans. Met dit decreet creëren wij geenszins een evenwaardig instrument tussen ruilverkaveling, natuurbehoud en andere elementen die van belang zijn bij de landinrichting.

Dit uit zich op verschillende manieren in het decreet. Zoals de verslaggever, collega Sleecx, reeds heeft gezegd, is er geen duidelijke omschrijving van de landinrichting en kan men er nog alle kanten mee uit. Bovendien maakt men de facto met dit decreet de landinrichting ondergeschikt aan de ruilverkaveling. Artikel 11 bijvoorbeeld vermeldt duide-

Vogels

lijk : ..Onderminderd de wetgeving op de ruilverkaveling en conform de wetgeving op ruimtelijke ordening en stedenbouw". Samen met collega Timmermans hebben wij daarover in de Commissie van gedachten gewisseld. Hij oordeelde dat het zeer gevaarlijk zou zijn om de wetgeving op de ruimtelijke ordening, de stedenbouw en de gewestplannen via een decreet op de landinrichting in vraag te stellen.

Ik blijf bij mijn standpunt dat wanneer men werkelijk een serieus instrument van landinrichting heeft, dit moet kunnen, zeker als men ziet wat de wetgeving op de ruimtelijke ordening en het uittekenen van de gewestplannen op dit moment in Vlaanderen betekent. Ik verwijs onder meer naar de hele procedure die op gang werd gezet in verband met de wijziging van de gewestplannen en waar men nu brieven schrijft naar de verschillende gemeentebesturen met de vraag om „à la carte”, een aantal gewestplannen te wijzigen zonder een globale visie op de richting waarin men moet gaan.

De heer J. De Seranno : Dat is een misleidende richtlijn geweest.

Mevrouw M. Vogels : Ja en neen. Immers, op vraag van mevrouw Brepoels heeft de Minister voor de Ruimtelijke Ordening gezegd dat het een vergissing was om die vragen aan de gemeentebesturen te sturen met de vraag om vóór 1 januari 1989 te antwoorden. Nu werd er een nieuwe brief gestuurd waarin wordt gevraagd om de antwoorden binnen te sturen tegen 30 juni 1989. Ten gronde wordt er niets aan de procedure veranderd. Het bevreest mij ten eerste als ik nu vanuit de verschillende gemeentebesturen hoor welke verlanglijstjes er worden opgemaakt om gewestplannen „à la carte”, in het kader van politieke doelstellingen, te wijzigen. Ik vind dat erg. Voor mij kunnen de gewestplannen niet gewijzigd worden zolang men niet eindelijk werk gaat maken van een structuurplan Vlaanderen.

De heer J. De Seranno : Die nota is toegekomen vóór de gemeenteraadsverkiezingen. Zij heeft voor gevolg

dat een stuk rechtszekerheid in verband met de gewestplannen is verdwenen.

Ik stel vast dat er in de Vlaamse Raad en ook in de Commissie een grote bereidheid is om de wetgeving en de gewestplannen te herzien, echter om tegengestelde redenen. De enen zeggen dat het nooit de bedoeling is geweest van de wetgever in 1962 de zonerings zeer streng te houden ; zij zijn bereid de grenzen los te laten. De anderen zeggen dat de gewestplannen moeten worden gewijzigd om te ruim voorziene zoneringen in te krimpen.

Mevrouw M. Vogels : Het is niet alleen misleidend, maar er kan ook niet gesproken worden over wijziging van de gewestplannen vooraleer er een structuurplan van Vlaanderen is, een algemene richtlijn waarin al die belangen op voorhand worden uitgepraat.

Ik was daarmee ingegaan op de bekommernis van de heer Timmermans die het klassieke standpunt, dat ook wij lang hebben aangehaald, eigenlijk verdedigde en zei dat zolang er geen eensgezindheid is om de wijziging in een bepaalde richting te doen wij dan beter een defensieve houding aannemen en ons opstellen met de mentaliteit om te behouden wat er te behouden is en te allen prijze de wetgeving op de ruimtelijke ordening en op de gewestplannen verdedigen. Ik zie dat die langs alle kanten worden aangetast, zowel door mini-decreten als nu door wijzigingen die „à la carte” worden voorgesteld.

Vanuit die visie pleit ik voor een decreet op de landinrichting waar precies de landinrichting prioritair is en waar dat decreet de macht krijgt om de ruimtelijke ordening, de gewestplannen te wijzigen in het licht van wat voor ons belangrijk is, met name een inkrimping, het terugdringen van de woonuitbreidingszone in een periode waar er een demografische terugval is. Met dit decreet komt men niet tot een volwaardig instrument voor de landinrichting. Dat komt waarschijnlijk het duidelijkst tot uiting in artikel 13, paragraaf 3, dat bepaalt dat alle macht aan de Executieve komt. Afgekort zou dit AMADE kunnen zijn.

Mijnheer de Minister, ik vind het erg dat ondanks herhaalde beloften in de Commissie en de unanimité ter zake, en het feit dat iedereen ervan overtuigd is dat er een decreet moet komen, men zelfs dat niet wil opnemen in het decreet. Ik ben het ermee eens dat het in het verslag staat, maar een verslag bindt de wetgever op geen enkele wijze. Ik heb dat ook in de Commissie gezegd. Een verslag is een toelichting bij een decreet, maar geeft geen enkele garantie dat er daadwerkelijk een decretale regeling voor de landinrichting zal komen. En dat spijt mij ten eerste.

De heer J. Sleetckx : Dat werd verschillende malen door de Minister beloofd. Ik heb dat trouwens op de tribune beklemtoond. Na één jaar zou de Minister een evaluatie voorleggen aan de Vlaamse Raad. Wij zullen daar nauwlettend op toekijken. In het verslag is dit ook onderstreept.

Mevrouw M. Vogels : Toch zou ik het beter hebben gevonden indien dit in het decreet zelf werd opgenomen. Zoals u weet is het Ministerschap van voorbijgaande aard. Ik bedoel hiermee niets denigrerend maar enkel dat, om de één of andere reden, de Executieve volgend jaar misschien niet meer is wat zij nu is, en een Minister, nu bevoegd voor de landinrichting, dat volgend jaar misschien ook niet meer is.

In die zin verbindt de wetgever zich alleen door wat in het decreet staat en niet door beloften van een Minister. Ik blijf het dus spijtig vinden.

Een derde punt waaruit duidelijk blijkt dat men de Landinrichting niet als een volwaardig multifunctioneel instrument heeft uitgebouwd, vinden wij terug in de samenstelling van de raad van bestuur. Ik denk dat daaromtrent drie tendensen heersten in de Commissie. Ten eerste, de tendens van de evenredige verdeling die door de collega's van de SP vanuit een pluralistisch argument werd verdedigd. U zal het mij niet kwalijk nemen zelfs daaraan te twijfelen, zeker in dit geval.

Het gaat hier niet om een politiek

Vogels

pluralisme, maar om een functioneel pluralisme dat de verschillende belangen van de Landinrichting verdeelt. Uiteindelijk heeft dit niets te maken met een politieke vertegenwoordiging.

De **heer J. Sleenckx** : Wij hebben zeer duidelijk gesteld : naar analogie zoals de verhouding aanwezig is in de Vlaamse Raad.

Mevrouw M. Vogels : Dat is slechts een politieke vertegenwoordiging hetgeen helemaal geen functionele vertegenwoordiging garandeert. Het is best mogelijk dat daar wel verschillende partijen in vertegenwoordigd zijn, maar slechts 1 belangengroep, bijvoorbeeld de landbouwers.

Een tweede mogelijke samenstelling van die Raad van Bestuur is de functionele samenstelling. Een derde mogelijkheid is de getrapte samenstelling, namelijk een soort bekommernis voor decentralisatie. Deze laatste mogelijkheid is uiteindelijk de optie die men heeft genomen, namelijk de samenstelling van de Raad van Bestuur waar de lagere besturen, met name de Provincies en, dank zij de amendering, ook voor een deel de gemeenten, erin opgenomen zijn.

In de Commissie heb ik gezegd dat dit een belangrijke beslissing is. In die zin dat wij ook altijd geijverd hebben voor meer decentralisering. De eigen bevoegdheden die thans door de Vlaamse Raad en de Vlaamse Executieve worden beheerd, zouden moeten worden aangewend om verder te decentraliseren. Een proces van federalisme is in de eerste plaats een proces van evolutie naar kleinschaligheid, naar decentralisatie. Bij het feit dat men een samenstelling van de Raad van Bestuur van de Landinrichtingsmaatschappij gedecentraliseerd noemt wanneer men daarin de Provincies vertegenwoordigt, durf ik een aantal vragen stellen.

Moest men in deze Raad opteren om een decentralisatieproces uit te werken gebaseerd op de Provincies, dan zou over de democratische wer-

king van de Provincies wel eens een grondig debat moeten worden gevoerd. De Provincieraad kan op geen enkele wijze, voor bevoegdheden die met landinrichting te maken hebben, de Deputatie interpellieren. Een Provincieraad is op dit ogenblik een orgaan dat de begroting goedkeurt en voor de rest geen ondervragingsrecht naar de Deputatie toe heeft. (*Protest van de heer Olivier*) Precies over die belangrijke zaken, zoals vergunningsbeleid, gewestplannenadviezen, mijnheer Olivier, kan een provincieraadslid de Deputatie niet ondervragen. Als men wil decentraliseren via de Provincies, zou hierover in ieder geval een debat moeten worden gevoerd en zouden die Provincies op hun beurt democratisch moeten worden gegerwarderd. Dan zou ik kunnen akkoord gaan dat men spreekt van decentraliseren via de Provincies. De huidige samenstelling en werking vind ik echter geen goede basis voor decentraliseren.

De heer J. De Seranno : Wat de Provincies betreft, mevrouw, heeft u gelijk. Bij de verkiezingen worden de Provincies niet beoordeeld op het door hen gevoerde beleid. Dit geldt ook voor de Vlaamse Raad en de Vlaamse Executieve omdat de verkiezingen samenvallen met de nationale verkiezing. Dat is ook zo voor de provinciebesturen. Kan u beweren dat de jongste wetgevende verkiezingen een zelfde uitslag zouden hebben opgeleverd met een verschillende verkiezingsdatum voor het nationale en het regionale Parlement en waarbij het beleid in het Vlaamse Gewest zou kunnen worden beoordeeld ?

Mevrouw M. Vogels : Bij de Provincies is dit nog moeilijker. In de Vlaamse Raad keuren wij als Raad een regeerakkoord goed. Wij hebben te allen tijde het recht de Ministers te ondervragen over het gevoerde beleid. Een Provincieraad kan dat niet. Dat is mijn fundamentele opmerking. Als u de Provincies gebruikt als Vlaamse overheid om tot decentralisatie te komen, is een fundamentele democratisering noodzakelijk.

De heer M. Olivier : Ik meen dat het niet de bedoeling is op dat niveau de

Provincies te omschrijven als instelling, wel als gebied.

Mevrouw M. Vogels : Dit is een onderwerp voor een ander debat, mijnheer Olivier. De heer De Seranno heeft in de Commissie de keuze van de samenstelling van de Raad van Bestuur op basis van de Provincies duidelijk gemotiveerd vanuit een zorg voor decentralisatie.

Decentralisering — waarvan ik voorstander ben — dient politiek controleerbaar te zijn. Ik spreek hier over de Provincie als bestuurlijke eenheid.

De heer M. Olivier : De controlerende bevoegdheid berust bij de Executieve en het werkingsgebied is de Provincie. Kunnen bepaalde diensten op provinciaal niveau niet onder rechtstreeks toezicht van de Provincie staan ?

Mevrouw M. Vogels : Dan rijst de vraag wie de mensen van de Raad van Bestuur vertegenwoordigt, aangezien zij op geen enkele wijze kunnen worden gecontroleerd. Het overdragen van bepaalde taken aan lagere besturen, die op hun beurt democratisch kunnen worden gecontroleerd, dat is decentralisatie.

De heer A. Beckers : Wij zijn voorstanders van decentralisatie tot het laagste bestuurniveau.

Wij hebben een amendement ingediend omdat er daar controle is van de plaatselijke bevolking.

Mevrouw M. Vogels : Dit is het onderwerp voor een ander debat, mijnheer Beckers. Ook ik ben voorstander van een zover mogelijk doorgedreven decentralisatie, zelfs tot op het niveau van de gemeenten. De samenstelling van de huidige raad van bestuur is geen afbeelding van het multifunctionele instrument zoals het hoort. Wil men tot een landinrichting komen waar men een resultante krijgt van de verschillende belangen ter zake, dan is de enige mogelijkheid voor de raad van bestuur een functionele samenstelling, waar vertegenwoordigers van verschillende belan-

Vogels

gen voor een resultante zorgen van de toekomst van de landinrichting.

Vandaar dat wij een amendement op dit vlak hebben ingediend en dat wij het spijtig vinden dat de discussie ten gronde in de Commissie eigenlijk niet gevoerd werd.

Een derde grote kritiek op het ontwerp is tenslotte dat men met dit decreet weer eens de kans mist om af te rekenen met een aantal kwalen. Een eerste kwaal werd door de heer Sleenckx uitgebreid behandeld, namelijk de politieke benoemingen. Artikel 17, paragraaf 3 formuleert zeer duidelijk dat de Vlaamse Executieve zichzelf het recht toeëigent om eerst benoemingen — dus politieke benoemingen — te doen.

Mijnheer Sleenckx, u heeft gezegd dat u daar eigenlijk ook tegen gekant bent, maar dat u bereid bent die bepaling te aanvaarden omdat de Minister duidelijk gezegd heeft dat op die manier de rechten van het huidige personeel niet zullen worden aangetast.

Ik heb het verslag daarop nog eens nagelezen en dat staat er inderdaad wel in, maar ik vind het geen duidelijke omschrijving van wat er met die eerste benoemingen of politieke benoemingen zal gebeuren. In de Commissie voor de Huisvesting, bijvoorbeeld is alles op een veel duidelijker manier gebeurd. Daar werd de functie met naam en toenaam aangegeven. terwijl het in onze Commissie tot een zeer vage omschrijving is gebleven. Het is daar eigenlijk gebleven tot een beetje watten leggen rond een uiteindelijk verderfelijk principe. Ik bleef daartegen gekant wat ook de redenen mogen zijn. Voor mij zijn er in dit geval in het geheel geen grondige redenen aanwezig.

Een tweede element in het decreet waaruit duidelijk blijkt dat men geen komaf maakt met bestaande kwalen is artikel 14 waarin eigenlijk wordt gezegd dat de Vlaamse Landmaatschappij controle-opdrachten kan toegewezen krijgen van de Vlaamse Executieve. Hier wordt weer eens op een zeer grove wijze de administratie

gepasseerd en worden eigenlijk parallelle beslissingsbesturen gemaakt naast de administratie. Voor een nieuw apparaat dat men opzet is dit een pijnlijke zaak. Het kan toch niet de bedoeling zijn van de Vlaamse Executieve een eigen jonge administratie als maar meer te ontmantelen.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's. om al de redenen die ik hier heb aangegeven blijft het ontwerp van decreet in verband met de Landinrichting voor ons fundamenteel een gemiste kans. Wanneer geen enkel van onze amendementen wordt aangenomen, die wij opnieuw in openbare vergadering hebben ingediend en die zullen worden verdedigd door collega Cuyvers, dan zullen wij tegen het ontwerp stemmen. Wanneer de meerderheid toch nog bereid zou zijn om ons sub-amendement aan te nemen waarin duidelijk wordt bepaald dat een decreetale regeling zal worden uitgewerkt, dan willen wij nog overwegen om ons bij de stemming over het ontwerp van decreet te onthouden. (*Applaus bij AGALEV*)

De Voorzitter : De heer Capoen heeft het woord.

De heer M. Capoen : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's. door het gebrek aan een globale en samenhangende visie inzake ruimtelijk beleid, zijn de open ruimten in Vlaanderen sterk aangetast en verminkt.

De nog resterende open ruimten komen onder verhoogde druk te staan wegens de maatschappelijke evolutie, die steeds meer ruimte opeist voor allerlei functies zoals ondermeer wonen, werken, recreatie en verkeer.

Bovendien werkt de ver doorgedreven scheiding van deze functies de ruimteconsumptie in de hand, wat een oneconomisch gebruik van de bodem tot gevolg heeft.

Door deze ongeordende inname van landelijke gebieden en de daarmee gepaard gaande drastische ingrepen werden de normale plattelandsfuncties zodanig verstoord dat de leefbaarheid van het platteland ernstig in het gedrang komt.

Mede door de steeds verder gaande verstedelijking en de toenemende concentratie van de economische activiteiten is men tot het bewustzijn gekomen dat het landelijk gebied, met zijn open ruimten, in onze samenleving een belangrijke rol heeft te vervullen. Door de gewijzigde levensomstandigheden heeft het landelijk gebied heel wat bijkomende functies gekregen en zijn naast de zuiver agrarische activiteiten, het wonen, het werken buiten de landbouw, de recreatie, het natuurbehoud in belangrijke mate toegenomen.

De problematiek van het landelijk gebied is dus grondig gewijzigd, met als gevolg dat de landinrichting niet meer beperkt kan blijven tot de zuiver agrarische functies, maar rekening moet houden met de verschillende functies van het landelijk gebied om te komen tot een evenwichtig geheel.

Uiteraard moeten ruilverkaveling, waterbeheersing en andere infrastructuurwerken in het kader van de landinrichting in eerste instantie bedoeld zijn en blijven om de landbouwstructuren te verbeteren en de reconversie en de diversificatie in de landbouw te bevorderen.

Het is even noodzakelijk dat naast het strikte landbouwbelang ook aandacht wordt besteed aan leefmilieu, landschapszorg, openbare nutsvoorzieningen, recreaties, wonen en andere functies. omdat deze onmisbaar zijn om het landelijk gebied te herwaarderen en opnieuw leefbaar te maken.

Dergelijk beleid kan men onmogelijk bekomen door een afzonderlijke en los van mekaar staande sectoriële benadering en door de toepassing van een ganse reeks uiteenlopende en vaak tegenstrijdige wetten en reglementen. Er moet dus een geïntegreerde aanpak gebeuren om tot een samenhangend beleid inzake het landelijk gebied te komen.

In uitvoering van de wet van 8 augustus 1988 tot wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen wordt de Vlaamse Landmaatschappij opgericht teneinde via de landinrichting

Capoen

tot deze geïntegreerde aanpak te komen bij de realisatie van de verschillende functies op het landelijk gebied.

In het voorstel van decreet wordt een verschillende aanpak voorgesteld naargelang het gaat om gebieden met meerdere en sterk verweven functies, of om gebieden met een overwegende landbouw-economische functie.

Voor de eerstgenoemde gebieden zal de landinrichting van toepassing zijn. Voor de overwegend agrarische gebieden zal men de integrale ruilverkaveling — in de tekst wordt deze de „geïntegreerde ruilverkaveling” genoemd — toepassen.

Ten eerste, voor de gebieden met meerdere en sterk verweven functies zal het dus noodzakelijk zijn de verschillende functies en hun onderlinge samenhang te onderkennen en in rekening te brengen, indien men wil komen tot een evenwichtig en leefbaar geheel in het kader van de plattelandsontwikkeling.

Een eerste vraag hierbij is : volgens welke procedure zal dit onderzoek verlopen ? Zal er inspraak voor de betrokken groepen en gemeenschap mogelijk zijn ?

Een andere vraag betreft een duidelijke omschrijving van de concrete vorm, de doelstelling en de uitwerking van de landinrichting.

Bij vroegere parlementaire werkzaamheden betreffende dit onderwerp werd volgende definitie van de landinrichting weerhouden :

„Landinrichting beoogt, binnen het kader van de ruimtelijke ordening een geheel van maatregelen op het platteland door ontwikkeling van de economische, sociale en culturele functie van bedoeld gebied met eerbiediging van de eigen identiteit”.

Is deze definitie nog steeds gangbaar, kan ze worden ingepast in voorliggend ontwerp van decreet ?

Voor de agrarische gebieden blijft de integrale ruilverkaveling de aangewezen weg om de concurrentiepositie

en de reconversiemogelijkheden van de landbouwbedrijven maximaal te waarborgen.

Wat bedoelt men met integrale ruilverkaveling ?

Is het een ruim concept van landinrichting waarbij veel aandacht wordt besteed aan de natuurbescherming en de landschapszorg, het leefmilieu, de infrastructuur van de waterhuishouding van het behandelde gebied en van de landbouwgronden in het bijzonder, de huisvesting of herhuisvesting van de landbouwers, de globale inpassing van het heringerichte gebied in dorp en platteland.

Bij deze algemene beschouwingen rijzen volgende vragen. Wat is de verhouding ruilverkaveling — landinrichting, landinrichting — Ruimtelijke Ordening ?

Welke mogelijkheden moet men aanwenden voor een dynamisch ruimtelijk beleid dat de kwaliteit van het milieu en de open ruimten kan verbeteren ?

Is de landinrichting opgevat als een uitvoeringsinstrument van de ruimtelijke ordening, complementair aan de stedelijke inrichtingsmaatregelen ?

Zal men bij de voorgestelde projectgewijze landinrichting een evaluatie maken van vroegere pilotprojecten en realisaties van het opbouwwerk en de Koning Boudewijnsstichting ? Zal men aan de studie van nieuwe pilotprojecten een brede maatschappelijke discussie laten voorafgaan en alle bevoegde administraties betrekken bij de studie van het concept ?

Zal men de door de EG opgelegde merkprocedure inzake landinrichting integraal naleven ?

Wij onderschrijven de voorgestelde geïntegreerde aanpak voor een samenhangend plattelandsbeleid en wij hopen dat de politieke wil aanwezig is om bij de concrete uitwerking van dit kaderdecreet de bevoegdheden en de financiering in één uitvoeringsplan te coördineren. Derhalve is het aangewezen om bij de voorbereiding van de uitvoeringsbesluiten alle betrokken kabinetten en bevoegde administraties te betrekken.

De heer J. De Seranno (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter. op mijn beurt dank ik de verslaggevers voor hun uitgebreid verslag en voor de toelichtende beschouwingen. en niet in het minst voor de bij het verslag gevoegde documentatie. Ik meen dat dit de eerste keer is dat inlagen in het verslag van de Vlaamse Raad in kleuren verschijnen.

Ik dank de Minister voor de bereidheid waarmee hij het mogelijk heeft gemaakt dit onderwerp in alle openheid in de Commissie te bespreken.

Landinrichting en natuurbehoud kwamen vroeger niet zo expliciet aan bod in de Commissie voor Leefmilieu. De voorheen bestaande Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud is over de grenzen gaan kijken naar de landinrichting in Nederland en Frankrijk. Vlaanderen, dat onder grote druk staat van nieuwe verkeersinfrastructuur, industrialisering en bevolkingsexpansie, heeft een instrument nodig om de niet-stedelijke ruimten, die steeds beperkter worden in oppervlakte, te bewaren voor de komende generaties.

Dit ontwerp van decreet werd in ijlt tempo klaar gemaakt. Het voorbereidend werk werd gedaan door de voorgangers van de huidige Minister. Hun namen waren profetisch en hadden te maken met het akkerland of het weiland, met namen als Akker-mans, Deprez en Dupré. Volgens de ethimologie verwijst de naam Kelchtermans naar het ruwe buitgrasland.

Het is merkwaardig dat het bijna tien jaar heeft geduurd alvorens. in uitvoering van de wet van 8 augustus 1980, die zowel de huisvesting, als de landinrichting, als de ruilverkaveling regionaliseerde, het Vlaamse Gewest eigen bevoegdheidsinstrumenten krijgt. Het heeft eveneens tot 8 augustus 1988 geduurd alvorens de grondwetgever besliste dat de landschapszorg, die voorheen tot de culturele bevoegdheden van artikel 59bis behoorde — een culturele autonomie die tien jaar oud was — in artikel 107 thuis hoort. Zo worden nu de bevoegdheid over het natuur-

De Seranno

behoud, die behoorde tot de materie vervat in artikel 107quater van de Grondwet, en de bevoegdheden opgenomen in artikel 59bis samengevoegd.

Gisteren is gesproken over het ontstaan van de Nationale Landmaatschappij. Er werd hier gesteld dat deze Landmaatschappij ontstaan was als een afsplitsing van de Huisvestingsmaatschappij. Dit is niet zo. Zij is tot stand gekomen als antwoord op de crisis in de eerste helft van de jaren dertig met een enorme land- en dorpsvlucht naar de stad. Men zocht dus naar een instrument voor de heropleving van het platteland. Ik heb een document opgehaald met de handtekening van de toenmalige Ministers. De toenmalige Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom was een initiatief van Minister François Bovesse, in 1935 tot stand gebracht met een volmachtbesluit.

Op dat ogenblik waren er in ons land 265.000 werklozen, allen gezinshoofd. Wanneer wij dit cijfer vergelijken met de werkloosheid die wij de jongste jaren hebben gekend, dan kunt u zich voorstellen welke enorme crisis er toen heerste.

De Landmaatschappij is opgericht mede om de vlucht van de landelijke gebieden naar de stad, waar de miserie even groot was, af te remmen. Er werden toen een aantal slogans gelanceerd: „Retour à la terre”, „Recours à la terre”. In het Nederlands werd het als volgt vertaald: „Zo het dorp, zo het land”.

Als gevolg van dit alles werd de Landmaatschappij opgericht. Zij diende als hefboom voor de heropleving van het platteland, voor hulp aan kleine boeren, aan seizoenarbeiders. Men wou die mensen een stukje grond en een eigen bescheiden woning geven derwijze dat zij de massa behoeftigen in de steden niet zouden vervoege. De „Kleine Landeigendom” heeft die opdracht behoorlijk vervuld.

De Vlaamse Landmaatschappij zal

dus als het ware de opvolger zijn van de vroegere Maatschappij voor de Kleine Landeigendom en de latere Nationale Landmaatschappij,

De vroegere Nationale Landmaatschappij zal zogezegd gevierendeeld worden. Een klein deel van de bevoegdheid ervan gaat naar het Brussels Gewest, een deel naar het Waalse Gewest terwijl in Vlaanderen deze Landmaatschappij zal worden opgedeeld in enerzijds een deel dat gaat naar de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en anderzijds een deel dat gaat naar de Vlaamse Landmaatschappij. Er dient te worden aangestipt dat haar bijkomende taken worden opgedragen.

In de concertatiecommissie, waarop de Vlaamse Executieve zich nogal eens steunt om argumenten ter verdediging van het huidig ontwerp — waarvan ik voorstander ben — te vinden, werd door een lid, dat zich uitsprak voor de fusie van de beide maatschappijen, een merkwaardige verklaring afgelegd.

Volgens bedoeld lid zou herstructurering inzonderheid betekenen dat de nieuwe Vlaamse Landmaatschappij een actieve coördinerende betrokkenheid zou hebben bij een globaal grondbeleid en een huisvesting, gericht op inbreiding en vernieuwbouw van de dorpskernen, dorpsinrichtings- en ontwikkelingsgebied en ondersteuning van de landbouw-economische functie van het platteland. Het lid van de concertatiecommissie zag ook als rol voor de Vlaamse Landmaatschappij de bevordering van eigen toerisme op het platteland, natuur- en leefmilieuzorg en landschapszorg en natuurbeheer, hoeverfraaiing en de waterhuishouding van de landelijke gebieden. De nieuwe Vlaamse Landmaatschappij zou onder meer ook instaan voor de ruilverkaveling, de boerderijbouw, de hulp aan landbouwers, de huisvesting van landbouwers, de herbesteding van boerderijen gelegen in de dorpscentra en de herinrichting en renovatie van kleinschalige dorpscentra en het verzekeren van de financiering van deze projecten.

In deze optiek en onder dit voorbe-

houd kan worden aanvaard dat de activiteiten huisvesting van de Landmaatschappij worden overgedragen naar de Huisvestingsmaatschappij.

Hoe is de huidige Vlaamse Landmaatschappij tot stand gekomen? Ik heb er gisteren aan herinnerd dat deze te vieredelen Landmaatschappij een gegeerde bruid is. Zij bezit reserves voor wederopbouw, afkomstig van winsten op bouwgronden en landbouwgronden voor bijna een half miljard frank, van reserves van de verzekeringskas voor 2,5 miljard frank en reserves van het compensatiefonds voor 162 miljoen frank. Dit alles tesamen bedraagt meer dan 3 miljard frank.

Mijnheer de Minister, uw collega voor de Huisvesting, Minister Waltiel, heeft inzake de bruidschat die de landmaatschappij inbrengt gezegd: „Wij zullen deze bruid met tederheid behandelen.” Door de scheiding van de activiteit huisvesting — met uitzondering van de agrarische bewoning — en de activiteit landinrichting en ruilverkaveling, zullen er in de toekomst tussen beide maatschappijen een aantal overlegpunten moeten blijven. Wanneer de Maatschappij voor de Huisvesting huisvestingsprojecten ontwikkelt op het platteland zal zij zich daarbij moeten laten assisteren door de nieuw op te richten Vlaamse Landmaatschappij die inzake gebiedsinrichting over deskundigen met ervaring beschikt.

Over de structuur van de nieuwe Vlaamse Huisvestingsmaatschappij is er heel wat te doen geweest. De Landmaatschappij heeft nu reeds een vrij gedeconcentreerd bestuur met provinciale diensten en erkende gewestelijke maatschappijen. Indien de structuur van de vroegere Nationale Landmaatschappij wordt behouden, hebt u een vrij goed gedeconcentreerde en goed voorziene Vlaamse Landmaatschappij in het vooruitzicht. Dit blijkt uit het verslag. Wie zowel het verslag van de Huisvestingsmaatschappij als dat van de Landmaatschappij, door de Commissie uitgebracht, leest, zal zien dat de Nationale Landmaatschappij over een informatiecentrum beschikt inza-

De Seranno

ke fotogrammetrie — dat een van de meest gespecialiseerde is in het land — en dat een grote bekendheid heeft in het buitenland. Het moet als Vlaamse Gronddatabank behouden blijven en uitgebouwd worden.

Ik hoop dat deze gedeconcentreerde benadering behouden blijft en dat de zetel van de Vlaamse Landmaatschappij in het Vlaamse Gewest zal worden gevestigd. Er is geen enkele reden waarom dit niet zo zou zijn. Brussel is de hoofdstad ook voor de Vlaamse Gemeenschap. Wat de gewestelijke materies betreft, denk ik echter dat het niet aangewezen is om de dossiers en het personeel uit het Gewest naar Brussel over te brengen. Er zijn andere zeer goede plaatsen om de zetel en de diensten te vestigen ; bijvoorbeeld Mechelen.

Nog een bedenking in verband met het wetenschappelijk onderzoek. De Vlaamse Landmaatschappij heeft tijdens het voorbije decennium een voorbeeld gegeven van praktijkonderzoek, van toegepast wetenschappelijk onderzoek inzake landinrichting, natuurbehoud, ruilverkaveling, waterbeheersing en landschapszorg. Op het vlak van het toegepast wetenschappelijk onderzoek is er aan onze universiteiten een evolutie. Vorige week nog werd aan de Gentse universiteit een doctoraat verdedigd, meer bepaald over de „Evaluatie van de ruilverkaveling, met behulp van multicriteria-analyse”. Dit is een doctoraatsverhandeling van ingenieur Van Huylebroeck, die hiermee de grootste onderscheiding behaalde. Deze verhandeling heeft betrekking op de praktische toepassing van de multicriteria-analyse in landinrichtingsprojecten.

Het is noodzakelijk dat de landmaatschappij ter zake haar rol zou blijven vervullen.

De verslaggever verwees naar Nederland, waar in verband met het wetenschappelijk onderzoek inzake landinrichting, inzake de bodem, het water, de klimaatomstandigheden, de begroeiing, een multidisciplinaire aanpak geschiedde. Dit praktisch gericht

onderzoek wordt gepubliceerd in het zeer merkwaardig tijdschrift „Landinrichting”. Wat in Nederland aan vulgarisatiewerk wordt verricht, komt in Vlaanderen ook stilaan op gang. Ik hoop dat in Vlaanderen inzake de landinrichting, de ruilverkaveling en het natuurbehoud, het maandblad „Landeigendom” — of een benaming in die zin — zal kunnen worden behouden.

Namens mijn fractie zeg ik de steun toe voor de goedkeuring van dit ontwerp.

Mijnheer de Minister, u heeft een prachtige opdracht : de zorg voor 1 miljoen hectare Vlaamse bodem, akkerbouw, weiland, tuinbouw en bosbouw ; met de Landmaatschappij als instrument — zoals de verslaggever zegt — voor het realiseren van de ruimtelijke ordening.

Geen leefbaar platteland zonder leefbare stad. Indien de mensen de stad ontvluchten, wordt ook het platteland onleefbaar en worden natuur, landschap, land- en tuinbouw bedreigd.

Bos- land- en tuinbouw moeten de economische drager zijn voor het landelijk gebied — al hebben ze verschillende functies — teneinde de andere onmisbare elementen, als ecologische en culturele, in stand te houden.

Mijnheer de Minister, ik hoop dat u zich vele jaren voor deze opdracht kan inzetten maar hoop tevens dat het instrument zelf op zeer korte tijd tot stand komt. (*Applaus*)

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, zoals het de gewoonte is, dank ik met overtuiging verslaggever Van Looy en medeverslaggever Sleenckx voor de wijze waarop zij het verslag hebben gemaakt. De heer Sleenckx heeft enkele kritische beschouwingen gemaakt die reeds in de Commissie door hem en zijn fractie zijn uiteengezet maar hij sluit zich perfect aan bij het verslag van de heer Van Looy.

De positieve mogelijkheden van dit ontwerp van decreet worden ook door hem erkend.

Mijnheer de Voorzitter, u zal het mij niet kwalijk nemen als ik vooraf verklaar dat dit ontwerp van decreet is ingediend door mijn voorganger, Minister Dupré. Op de namen is reeds voldoende allusie gemaakt door de heer De Seranno. Met enige moeite heeft hij ook de verwijzing gevonden naar de eigennaam. Ik dank hem voor het feit dat hij het ontwerp in dezelfde richting interpreteert.

Mijn voorganger heeft inderdaad de verdienste dat hij dit ontwerp heeft ingediend en voorbereid. Het heeft trouwens de goedkeuring van de Vlaamse Executieve gekregen. Ik hoop dat dit ontwerp ook in de Vlaamse Raad zal worden goedgekeurd.

De samenhang met de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij is door verschillende leden erkend. Het zal u niet verwonderen dat daarvoor heel wat overleg is gevoerd met de Commissie voor Huisvesting en met Minister Walmiel.

De fracties — ook AGALEV — hebben in de Commissie de positieve kanten van dit ontwerp van decreet erkend. Uiteraard zouden ze belangrijke onderdelen graag anders georiënteerd zien en hadden ze de landinrichting graag anders gedefinieerd. Ik kom daarop later even terug.

Ik dank de Voorzitter van de Commissie, de heer Jozef Bosmans, voor de manier waarop hij het gesprek heeft geleid waardoor wij na een open bespreking tot een efficiënte besluitvorming zijn kunnen komen.

Het is niet de bedoeling nog diep op het ontwerp zelf in te gaan. Het ontwerp van decreet definieert enerzijds het kader waarin de ruilverkaveling en de landinrichting moeten gebeuren en anderzijds ook de mogelijkheden van financiering van landinrichtingsprojecten. Het ontwerp omvat drie hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk handelt over de oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij, haar structuren en bevoegdheden. Het

T. Kelchtermans

tweede hoofdstuk gaat over de ruilverkaveling en de middelen van de landinrichting. Hoofdstuk drie handelt over de overdracht van het patrimonium, de middelen en het personeel van de Nationale Landmaatschappij naar de Vlaamse Landmaatschappij.

Hoofdstuk twee heeft dus twee pijlers : de ruilverkaveling en de landinrichting, zonder dat er een duidelijke splitsing tussen beiden is. Landinrichting zonder ruilverkaveling is mogelijk, maar ruilverkaveling zonder landinrichtingsmaatregelen niet. Landinrichting is een integrerend deel van de ruilverkaveling.

Collega Sleecx had het begrip landinrichting graag concreter gedefinieerd gezien. Hij heeft eraan herinnerd dat deze definitie — zoals in de Commissie gezegd — ruim werd gehouden om bij het formuleren van de doelstellingen de confrontatie met de sectorwetgevingen te vermijden en in het bijzonder een frontale botsing met de wetgeving op de ruimtelijke ordening. Overigens meen ik dat in de toekomst de wetgeving op de ruimtelijke ordening deel zal moeten uitmaken van de discussie over de landinrichting en de landschapszorg.

Zoals ik al in de Commissie zei zullen wij na de evaluatie van twee of drie experimenten, zorgvuldig uitgekozen opdat ze representatief zouden zijn, dit decreet, in de Commissie en eventueel in de Raad, opnieuw moeten verfijnen of fundamenteel wijzigen. Collega's die voorstellen in die zin hadden ingediend, hebben die trouwens ingevolge deze afspraak, ingetrokken. Aangezien dit ontwerp samen met dat over de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij tegen 1 januari 1989 klaar moest zijn, moesten wij pragmatisch tewerk gaan.

Verskillende sprekers hebben vragen gesteld over de samenstelling van de Raad van Bestuur. Ik verwijs naar wat ik daarover in de Commissie heb gezegd. De kritiek op de oververtegenwoordiging van de Provincies werd ten dele opgevangen door de

verruiming van de Raad van Bestuur waarvan het aantal leden van 11 op 13 werd gebracht. Er werd reeds gesproken over het al dan niet invoeren van een proportionele verdeling. Sommigen vreesden dat op die manier ook het begrip van de cultuurpact-vertegenwoordiging in de parastatalen zou worden ingevoerd, waar de Raad van Bestuur echter op geëigende wijze moet worden samengesteld. Proportionele samenstelling is één zaak, de afschildering van de politieke verantwoordelijkheid een andere.

Mijnheer de Voorzitter, wat de primobenoemingen betreft, verwijs ik naar het verslag. Ik meen dat ik ter zake voldoende duidelijk ben geweest. In de Commissie voor Huisvesting zijn wij daar meer gedetailleerd op ingegaan en men was van oordeel dat er voldoende waarborg was gegeven om de mogelijkheid van primobenoemingen niet te misbruiken. Maar ik herhaal dat wij geen overzicht hebben, noch weten wij welke lacunes er precies zullen ontstaan na de overdracht van het personeel. Zodra dit bekend is, zullen wij ook weten welke primobenoemingen noodzakelijk zijn om het functioneren en de continuïteit van de Vlaamse Landmaatschappij niet in het gedrang te brengen.

Collega Bosmans heeft in de aanhef van zijn uiteenzetting, die trouwens zeer positief was, verwezen naar de traagheid waarmee dit ontwerp-decreet is tot stand gekomen. Hij meende daaruit te moeten afleiden dat er verdeeldheid bestond binnen CVP-kringen. Ter zake zullen de CVP-collega's hem moeten antwoorden. Algemeen gesteld betekent verscheidenheid van mening niet per se verdeeldheid. Tijdens de Commissie bestond er binnen deze fractie eensgezindheid en het ontwerp-decreet werd met ruime consensus onderschreven. Dit zal trouwens ook worden aangetoond door ons stemgedrag ter zake.

Dit landinrichtingsontwerp is een „kaderdecreet”. Er zal heel wat moeten worden ingevuld via besluiten van de Vlaamse Executieve. Het is

mede aan u — u bent immers ook Voorzitter van de Commissie — om in de Commissie op een geschikt ogenblik die besluiten ter bespreking voor te leggen. Ik ben daartoe ten volle bereid.

U beoordeelt de benadering van de ruilverkaveling positief. Toch pleit u voor een brede inspraak daaromtrent. Daarmee heb ik geen enkele moeite. Dit heb ik trouwens in de Commissie reeds gezegd. U vindt het positief dat de gemeenten vertegenwoordigd zijn. Het voorstel daaromtrent doet het probleem van de keuze van gemeenten rijzen. Het zal u trouwens opgevallen zijn dat in het verslag hiervan sprake is. Het lid dat dit probleem heeft aangebracht spreekt uitdrukkelijk over landelijke gemeenten. Welke omschrijving zal men hieraan echter geven ? Mijns inziens lijkt een goed criterium dat de gemeenten die een ontwerp-project aanhangig maken bij de Vlaamse Landmaatschappij, hetzij over landinrichting, hetzij over ruilverkaveling, in ieder geval in aanmerking moeten kunnen komen voor participatie in deze Vlaamse Landmaatschappij. Ik meen hiermee een antwoord te hebben gegeven op uw bedenkingen die aansloten op de standpunten die in de Commissie werden ingenomen.

Collega Beckers heeft terecht doen opmerken dat en de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en de Landmaatschappij aan elkaar gekoppeld zijn. Tijdnood belette ons hierover een diepgaande discussie te houden.

Ik dank u trouwens voor het begrip dat u daarvoor opbracht. De spanning die er in het verleden bestond tussen landbouw, natuurbehoud en landschapszorg werd door iedereen erkend. Eén van de unieke mogelijkheden van dit ontwerp-decreet is precies dat wij een forum creëren waar deze verschillende problemen op een geïntegreerde manier aan bod kunnen komen en dat via een gestructureerd overleg precies binnen deze Vlaamse Landmaatschappij de belangrijke beleidsdomeinen op een efficiëntere manier worden aangepakt dan in het verleden het geval was,

T. Kelchtermans

vermits toen ieder zijn eigen denkrichting voorstelde.

U was terecht van oordeel dat de grondatabank een goede **zaak** is. Er bestond daarover in de Commissie een consensus. Sommige collega's maken zich echter zorgen over het feit dat dit aanleiding zou kunnen geven tot overlappingsen, met initiatieven die in het verleden daaromtrent reeds zijn genomen, ook door de Vlaamse Executieve. Dit is helemaal niet de bedoeling. Artikel 6, paragraaf 4, stipuleert uitdrukkelijk dat de Vlaamse Executieve de modaliteiten bepaalt van beheer van de databank en het informatiesysteem.

Persoonlijk wil ik u garanderen dat bij de bepaling van de modaliteiten van de databank en het informatiesysteem de Vlaamse Executieve erover zal waken, in voorkomend geval in overleg met andere openbare besturen en instellingen, dat er geen dubbel werk wordt verricht, met andere woorden dat niet dezelfde opdrachten worden uitgevoerd door verschillende instellingen en dat de uitwisselbaarheid en de kwaliteit van de grafische bestanden worden gegarandeerd. Dat was precies de zorg van de Executieve wanneer zij aan het initiatief ter zake in de Vlaamse Executieve haar instemming heeft gegeven.

De collega's van AGALEV verwijst ik naar de bespreking in de Commissie. De vragen die hier werden herhaald zijn in de Commissie uitvoerig aan bod gekomen. Het betreft onder meer de grootschaligheid waar de ruilverkaveling vaak als de zondebok wordt aangewezen. Wij hebben nochtans in de Commissie voldoende verduidelijking gekregen over het voordeel dat ruilverkaveling geeft in het bijzonder voor de landbouw waar een efficiënter beheer mogelijk is met meer-opbrengsten per hectare, onder andere door kostenbesparing — als dat één van de criteria mag zijn — van 8 à 10.000 frank.

Er is echter ook het nadeel dat in het verleden kleinere gebieden die een functie hadden in deze landschappen

die het voorwerp werden van ruilverkaveling te weinig zorg kregen. Ik meen dat precies in het ontwerp op de landinrichting wordt voorkomen dat deze gebieden in de toekomst niet de aandacht krijgen die zij in het verleden hebben moeten ontberen en dat het een van de mogelijkheden is in dit ontwerp op de Vlaamse Landmaatschappij en specifiek door het hoofdstuk over de landinrichting dat zij aan bod komen. Het decreet is naar mijn gevoel geen gemiste kans. Ik spreek dit dus formeel tegen. Ik denk dat wij ons beter zouden spiegelen aan wat men in Nederland vaak doet op het vlak van de ontwikkeling van de wetgeving.

Er worden eerst een aantal projecten opgezet en aan de hand van deze projecten tracht men een wetgeving als resultaat te bekomen. Ik denk dat wij met de aanloop die wij hier nemen, een voorzichtige formulering van de algemene doelstelling, tegelijkertijd reeds de middelen voorzien in een drietal pilootexperimenten. Daarna zullen wij deze decretale begrippen verfijnen, bijsturen of heroriënteren zoals wij het daarnet hebben gezegd.

Ik verwijst ook naar de discussie over de samenstelling van de Raad van Bestuur. Ik denk niet dat het nominatief ontbreken van een functionele vertegenwoordiging van de sectoren in de Raad van Bestuur strijdig is met dit voorstel. Men kan vanuit de vertegenwoordiging provincies-gemeenten evenzeer nog oog hebben voor de functionele vertegenwoordiging in de Raad van Bestuur waar mevrouw Vogels bedoelde dat de verschillende sectoren ook hun spraakmakers zouden moeten hebben ingevolge hun specifieke belangstelling die zij aan bod willen brengen in deze Raad van Bestuur. Inzake de benoemingen heb ik trouwens in dezelfde richting geantwoord.

Aan collega Capoen antwoord ik dat de verhouding tussen ruilverkaveling en landinrichting ook gespecificeerd werd in het verslag. Het is precies door een bevoegdheidsoverdracht van de bijzondere wet van 1980 waar wij de verantwoordelijkheid krijgen

over de landinrichting en de ruilverkaveling dat er een zekere misvatting tot stand is gekomen. Er had beter gestaan „landherinrichting”. Het is om die reden **dat** hier uitdrukkelijk wordt verwezen naar het feit dat de wetgeving op de ruilverkaveling niet wordt gewijzigd want anders zou men de indruk krijgen dat zij onderworpen is aan wat over de landinrichting wordt afgesproken.

Inzake de evaluatie van de vroegere projecten, **ook** als zij op een ander niveau tot stand zijn gekomen, lijkt het mij als men pilootexperimenten opzet, een essentiële voorwaarde dat men rekening houdt met wat er gebeurd is. Dat is uw suggestie die gemakkelijk kan worden aanvaard. Mij lijkt het essentieel dat ook de inspraak wordt georganiseerd. Artikel 13 bepaalt trouwens uitdrukkelijk dat de procedure door de Vlaamse Executieve wordt vastgelegd. Dit moet gebeuren in een brede context en binnen de Europese richtlijn inzake milieu-effect-rapportering, **de** MER.

Ik verwijst naar mijn algemeen standpunt dat wij ook ten overstaan van andere problemen hebben ingenomen. Mij lijkt het essentieel, vanuit de bevoegdheid Leefmilieu in het Vlaamse Gewest, dat zoals wij onze eigen decretale regelen of besluiten van de Vlaamse Executieve naar de andere Europese richtlijnen schikken, wij **dit ook** doen hier voor het geheel van de landinrichting en dat wij ook daar de Europese richtlijnen in zijn consequenties aanvaardden.

Ik zou dus niet zo ver gaan. Al is het niet het voorwerp van dit debat, toch zou ik willen tegenspreken dat wij met de landinrichting dezelfde weg zouden kunnen opgaan als met de dorps en stadsherwaardering. Op dat vlak hebben wij positieve en negatieve ervaringen. **De** negatieve ervaringen zijn vooral te wijten aan het gebrek aan inzet van middelen, eerder dan aan het concept dat aan de grondslag ervan lag.

Ik wens collega De Seranno te danken voor zijn vriendelijke inleiding. Ik weet niet of men de Nationale Landmaatschappij een „gevier-

T. Kelchtermans

deeld slachtoffer" moet noemen. U weet dat vierendelen één van de vreselijkste marteldoden was die men zich kon indenken. Ik denk eerder dat de Vlaamse Landmaatschappij, interessante perspectieven krijgt door de mogelijkheden die haar hier worden geboden en **dat** haar verrijzenis een mooier leven zou kunnen beloven dan wat zij tot nu toe heeft gekend.

De heer J. De Seranno : In de biologie bestaan er methoden om goede eigenschappen door te vierendelen, te vermenigvuldigen met vier.

Minister T. Kelchtermans : Ik had een andere associatie gemaakt.

Zij is reeds gedecentraliseerd en moet dat blijven. Ik ken ook uw beklommernis in verband met de vestigingsplaats. Dit punt zal in ieder geval ter sprake komen in het ontwerp van statuten dat door de Vlaamse Executieve moet worden goedgekeurd. Ik denk dat wij, de zaken zijnde wat ze nu zijn, in eerste instantie voor een pragmatische oplossing zullen moeten kiezen. Ik ben van mening dat de toekomstige Raad van Bestuur in zijn mogelijkheid om statutwijzigingen voor te stellen — en de Vlaamse Executieve moet dat bekrachtigen — daarin een opdracht kan hebben om ook andere suggesties te doen.

Het probleem van het wetenschappelijk onderzoek werd ook hier, zoals in de Commissie, uitvoerig besproken. Het lijkt mij **dat de** Raad van Bestuur ook de mogelijkheid zal hebben wetenschappelijke opdrachten te geven om dit multi-disciplinair onderzoek — zoals u het zelf zegt en waarvoor heel veel **know-how** op het terrein aanwezig is — op zo'n wijze te coördineren dat ook de Vlaamse Landmaatschappij daar ten volle kan van profiteren.

Om te eindigen sluit ik mij aan bij wat sommige sprekers hebben gezegd, namelijk dat deze Vlaamse Landmaatschappij niet enkel een uitdaging is voor mij, niet alleen voor de medewerkers die er zich hebben

voor ingezet, ook niet enkel voor de voorgangers, maar vooral een uitdaging is voor de Vlaamse Raad die hiermee een nieuw instrument en hoge verwachtingen creëert, alsook tekortkomingen vaststelt en mogelijkheden **detecteert** die naar de toekomst toe zullen moeten bewijzen dat wij de oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij met recht en rede en met veel overtuiging hebben verdedigd. Ik nodig de Vlaamse Raad graag uit om daaraan mee te werken.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking.

De tekst aangenomen door de Commissie wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 107^{quater} van de Grondwet.

— *Aangenomen.*

Hoofdstuk I

De Vlaamse Landmaatschappij

Artikel 2

§ 1. Een Vlaamse Landmaatschappij, afgekort VLM, en hierna de Maatschappij genoemd, zal als instelling van openbaar nut worden opgericht.

§ 2. De Maatschappij zal, zonder haar burgerlijk karakter te verliezen, in de vorm van een naamloze vennootschap worden opgericht.

De Maatschappij heeft rechtspersoonlijkheid. Voor al wat niet door haar statuten is bepaald, wordt zij beheerst door de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen.

Het Vlaamse Gewest, de provincies en de gemeenten, gelegen in het

Vlaamse Gewest kunnen inschrijven op het kapitaal van de Maatschappij.

§ 3. De statuten van de Maatschappij worden, na goedkeuring door de Vlaamse Executieve, vastgesteld in een notariële akte houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij. De statuten kunnen slechts worden gewijzigd mits goedkeuring door de Vlaamse Executieve.

— *Aangenomen.*

Artikel 3

De bepalingen van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut van toepassing op de instellingen van categorie B, zijn van overeenkomstige toepassing op de Maatschappij, met dien verstande dat onder „Koning, Ministerraad, Ministerieel Comité, Minister, Minister van Financiën, Minister die het Openbaar Ambt in zijn bevoegdheid heeft, Minister die de Begroting in zijn bevoegdheid heeft” de Vlaamse Executieve wordt verstaan, onder „Kamers” de Vlaamse Raad, en onder „Regeringscommissaris” de Gemeenschapscommissaris.

— *Aangenomen.*

Artikel 4

De vestiging van de zetel van de Maatschappij wordt door de Vlaamse Executieve bepaald.

— *Aangeromen.*

Artikel 5

De Raad van Bestuur van de Maatschappij bestaat uit dertien leden, waaronder een Voorzitter en een Vice-voorzitter. De Vlaamse Executieve benoemt en ontslaat de Voorzitter, de Vice-Voorzitter en de overige leden van de Raad van Bestuur. Onder de leden worden zoveel bestuurders benoemd als er provincies vertegenwoordigd zijn in de vergadering der aandeelhouders, op een door deze provincies voorgedragen dubbele lijst.

De Voorzitter : Op dit artikel is er

Voorzitter

een amendement, voorgesteld door mevrouw Vogels en de heer Cuyvers dat luidt als volgt :

„Artikel 5

De laatste zin vervangen door wat volgt :

„Onder de leden van de Raad van Beheer van de maatschappij telt elke beleidssector die te maken heeft met de open ruimte één vertegenwoordiger per sector. Die vertegenwoordigers worden voorgedragen door de bestaande sectoriële erkende adviesraden.”

Wordt het amendement gesteund ?
(Ja)

De heer Cuyvers heeft het woord.

De heer J. Cuyvers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, het is zo dat vertegenwoordigers van de Provincie wel rekening kunnen houden met de andere functies van het gebruik van de open ruimte, maar toch handhaven wij ons amendement. Wij stellen in ons amendement dat één vertegenwoordiger per beleidssector moet aanwezig zijn in de raad van bestuur.

Die vertegenwoordiger moet worden voorgedragen door de bestaande erkende sectoriële adviesraden, ondermeer de Hoge Raad voor het Bos.

Wij vinden immers dat dit de enige methode is om te komen tot een visie op de open ruimte, waarin alle functies werkelijk aan hun trekken zullen komen. Zoals collega Vogels heeft gesteld, vinden we deze vorm van inspraak op dit specifiek terrein belangrijker dan de inspraak van de Provincies.

De Voorzitter : De stemmingen over artikel 5 en het amendement worden aangehouden.

Artikel 6

§ 1. De Maatschappij wordt belast met de taken inzake de ruilverkaveling door de wetgeving terzake opge-

dragen aan de Nationale Landmaatschappij, met inbegrip van diegene, die betrekking hebben op de bewoning, de inrichting en de uitbating van agrarische en direct agrarisch gebonden bedrijven.

§ 2. De Maatschappij wordt belast met de taken inzake de landinrichting zoals bepaald in hoofdstuk II.

§ 3. De Maatschappij wordt belast met het bevorderen van initiatieven en het verlenen van medewerking aan initiatieven, die kunnen bijdragen tot de ontwikkeling van de gebieden vermeld in artikel 12.

§ 4. De Maatschappij wordt belast met de verdere uitbouw en het beheer van een grondatabank en een geografisch informatiesysteem voor het Vlaamse Gewest.

De Vlaamse Executieve bepaalt de modaliteiten van beheer van de databank en het informatiesysteem.

De Voorzitter : Op dit artikel is er een amendement, voorgesteld door de heer Laverge C.S. dat luidt als volgt :

„Artikel 6

Paragraaf 4 vervangen door wat volgt :

„§ 4. De Maatschappij verleent, in het kader van haar opdracht, haar medewerking aan initiatieven met betrekking tot de verdere uitbouw en het beheer van een grondatabank en een geografisch informatiesysteem voor het Vlaamse Gewest”.

De heer De Seranno heeft het woord.

De heer J. De Seranno : Mijnheer de Voorzitter, ik wens nog enige verduidelijking bij artikel 6.

Ik was verslaggever van de Commissie van de Huisvesting en wil enige opheldering over een nogal gecompliceerd probleem.

In het ontwerp over de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij werd bepaald dat die Maatschappij de taken, de goederen, de rechten en verplich-

tingen overneemt van de Nationale Landmaatschappij met betrekking tot de huisvesting, doch met uitsluiting van degene die betrekking hebben op de bewoning, de inrichting en de uitbating van de agrarische en direct agrarische bedrijven.

Luidens deze bepalingen neemt de VHM niet de verplichtingen over ten aanzien van de agrarische bewoners waartegenover de Landmaatschappij verplichtingen had.

Artikel 6 en volgende moeten worden gelezen in samenhang met wat is bepaald in het huisvestingsdecreet.

Mijn vraag daarbij aan de Minister is of de VLM die verplichtingen zal overnemen, ingevolge hetgeen in het decreet is bepaald. Ik bedoel de verplichtingen ten aanzien van het verleden. Mocht uw antwoord bevestigend zijn, dan is er geen probleem en is er geen onbezet gebied tussen de twee bevoegdheden.

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans : Mijnheer de Voorzitter, het is logisch dat als de VHM die verplichtingen overneemt in het kader van haar bevoegdheden de Vlaamse Landmaatschappij de andere verplichtingen overneemt die vanzelfsprekend ook gebonden zijn aan de taken die zij krijgt.

De heer J. De Seranno : Of had !

Minister T. Kelchtermans : Inderdaad, als het om taken gaat die met naar de VHM zijn gegaan. Dat lijkt mij de logica zelf.

De Voorzitter : De stemmingen over artikel 6 en het amendement worden aangehouden.

Artikel 7

De Maatschappij kan leningen aangaan en kredieten opnemen binnen de perken en onder de voorwaarden te bepalen door de Vlaamse Executieve. De Vlaamse Executieve kan de waarborg van het Vlaamse Gewest hechten aan deze leningen en kredieten.

— **Aangenomen.**

Voorzitter

Artikel 8

Aan de Maatschappij kan door de Vlaamse Executieve machtiging worden verleend, met het oog op het bereiken van haar doel en onder inachtneming van de terzake geldende wetten en decreten, de onteigening ten algemene nutte, zelfs bij stroken van gebouwen of ongebouwde eigendommen, te vervolgen.

— *Aangenomen.*

Artikel 9

Met het oog op de taken, waarmee de Maatschappij overeenkomstig artikel 6 wordt belast, stelt de Vlaamse Executieve de personeelsformatie vast.

— *Aangenomen.*

Artikel 10

De Maatschappij is ertoe gemachtigd deel te nemen aan de pensioenregeling ingesteld bij de wet van 28 april 1958 betreffende het pensioen van het personeel van zekere organismen van openbaar nut, alsmede van hun rechthebbenden.

— *Aangenomen.*

Hoofdstuk II

De landinrichting

Artikel 11

Onverminderd de wetgeving op de ruilverkaveling, wordt voor de toepassing van dit decreet onder landinrichting verstaan het bevorderen, voorbereiden, integreren en begeleiden van maatregelen, handelingen en werken die uitgaan van de bevoegde overheden en gericht zijn op het vrijwaren, herwaarderen, en het meer geschikt maken van in artikel 12 opgesomde gebieden conform de bestemmingen toegekend door de wetgeving op de ruimtelijke ordening en de stedenbouw.

De Voorzitter : Op dit artikel is er een amendement, voorgesteld door

mevrouw Vogels en de heer Cuyvers dat luidt als volgt :

..Artikel 11

Op de zesde en zevende regel de woorden „van in artikel 12 opgesomde gebieden” weglaten.”

Wordt het amendement gesteund ?
(Ja)

De heer Cuyvers heeft het woord.

De heer J. Cuyvers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, zoals we reeds in de Commissie stelden moeten onze amendementen op hoofdstuk 2 „Landinrichting” als één geheel gezien worden. Wij betreuren dat het concept landinrichting niet is uitgewerkt geworden. Nochtans bestaat er al een voorstel van decreet op de landinrichting en is de behoefte aan een concrete uitwerking zeer groot.

Door de woorden „van in artikel 12 opgesomde gebieden” weg te laten proberen wij het instrument ruilverkaveling en landinrichting op hetzelfde niveau te tillen. Als dit niet gebeurt vrezen wij dat de open ruimte nog altijd prioritair zal gebruikt worden in functie van landbouwdoeleinden.

De Voorzitter : De stemmingen over artikel 11 en het amendement worden aangehouden.

Artikel 12

Landinrichting is uitsluitend van toepassing op de landelijke gebieden en de recreatiegebieden, evenals op de woongebieden met een landelijk karakter en de ontginningsgebieden zoals vermeld in artikel 2 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen.

De Vlaamse Executieve kan bij wijze van uitzondering gronden in andere gebieden aan landinrichting onderwerpen voor zover het onmisbaar is voor de uitvoering van een landin-

richtingsplan opgesteld krachtens artikel 13.

De Voorzitter : Op dit artikel is er een amendement, voorgesteld door mevrouw Vogels en de heer Cuyvers dat luidt als volgt :

„Artikel 12

Dit artikel weglaten.”

Wordt het amendement gesteund ?
(Ja)

De heer Cuyvers heeft het woord.

De heer J. Cuyvers : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ons amendement stelt de schrapping voor van artikel 12. Volgens ons heeft de Vlaamse Executieve reeds alle bevoegdheid die ze via artikel 12 wil bekomen. Dit artikel is dus volledig overbodig.

De Voorzitter : De stemmingen over artikel 12 en het amendement worden aangehouden.

Artikel 13

§ 1. De landinrichting wordt tot stand gebracht door een geïntegreerd beleid. Hiertoe worden landinrichtingsplannen opgemaakt.

§ 2. Landinrichtingsplannen bevatten de grote opties, de noodzakelijke maatregelen, handelingen en werken evenals een te verwezenlijken uitvoeringsprogramma.

§ 3. De Vlaamse Executieve bepaalt de te volgen procedure bij de opmaak van de landinrichtingsplannen. keurt de opgestelde plannen goed, legt een financieringsplan vast en beveelt de uitvoering.

De Voorzitter : Op dit artikel is er een amendement voorgesteld door mevrouw Vogels en de heer Cuyvers dat luidt als volgt :

„Artikel 13

A. In hoofddorde :

Dit artikel vervangen door wat volgt :

„Artikel 13

Binnen het jaar volgend op de aan-

Voorzitter

vaarding van het Ontwerpdecreet voor de Vlaamse Landmaatschappij legt de Vlaamse Executieve aan de Vlaamse Raad een volledig uitgewerkt ontwerpdecreet op de landinrichting voor. Tijdens de uitwerking van dit decreet op de landinrichting worden de bestaande sectoriële wetten en decreten op elkaar afgestemd. Zolang het bedoeld ontwerpdecreet nog niet gestemd is door de Vlaamse Raad, werft de Vlaamse Executieve nog geen personeelsleden aan zonder uitdrukkelijke machtiging door de Vlaamse Raad."

B. In bijkomende orde :

Paragraaf 3 vervangen door wat volgt :

„§ 3. Tot een decretale regeling van de landinrichting is gerealiseerd, bepaalt de Vlaamse Executieve de te volgen procedure bij de opmaak van de landinrichtingsplannen. keurt de opgestelde plannen goed, legt een financieringsplan vast en beveelt de uitvoering.”

Wordt het amendement gesteund ?
(Ja)

De heer Cuyvers heeft het woord.

De heer J. Cuyvers : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister. geachte collega's, dit amendement vinden we zo belangrijk dat ik het integraal wil voorlezen :

„Binnen het jaar volgend op de aanvaarding van het ontwerp van decreet voor de Vlaamse Landmaatschappij legt de Vlaamse Executieve aan de Vlaamse Raad een volledig uitgewerkt ontwerp van decreet op de landinrichting voor. Tijdens de uitwerking van dit decreet op de landinrichting worden de bestaande sectoriële wetten en decreten op elkaar afgestemd. Zolang het bedoeld ontwerp van decreet nog niet gestemd is door de Vlaamse Raad, werft de Vlaamse Executieve nog geen personeelsleden aan zonder uitdrukkelijke machtiging door de Vlaamse Raad”.

Wij willen door dit amendement de

Vlaamse Executieve verplichten binnen het jaar het hoofdstuk „landinrichting” decretaal volledig in te vullen.

Van AGALEV krijgt de Vlaamse Executieve geen blanco cheque in ruil voor twee beloofde experimenten. Wij willen bekomen dat de andere beleidssectoren zo vlug mogelijk zullen kunnen beschikken over goed uitgewerkte beleidsinstrumenten en voldoende financiële middelen. Zolang dit niet het geval is, zal de landbouw met zijn prachtig uitgewerkt beleidsinstrument ruilverkaveling, steeds prioritair behandeld worden.

De Voorzitter : De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, ik heb een vraag over de legistische techniek die hier wordt aangewend. Als ik het goed heb begrepen strekt dit amendement er toe de Executieve via een decreet te verplichten een ontwerp van decreet in te dienen. Men zegt nergens dat het ontwerp van decreet ook moet worden goedgekeurd.

Mevrouw M. Vogels : In mijn amendement staat dat een decretale regeling moet worden getroffen.

De heer J. Van Elewyck : Ik wist niet dat u mede-indiener was. Als het ontwerp van decreet niet wordt ingediend, welke sancties worden er dan getroffen ? Is het gevangenisstraf ?

Mevrouw M. Vogels : Ik ben inderdaad mede-indiener van dit amendement.

De heer J. Van Elewyck : Van u zijn wij betere teksten gewend.

Mevrouw M. Vogels : In het amendement staat trouwens dat er een decretale regeling moet komen. Bij mijn weten is een decretale regeling alleen mogelijk als het gepaard gaat met goedkeuring in de Vlaamse Raad. Er staat niet „tot een decreet is ingediend”, er staat wel „tot een decretale regeling is uitgewerkt”. Dit wat de legistiek betreft.

Wat de strafmaatregelen betreft, is

het misschien een goede hint om eraan toe te voegen „op straffe van nietigheid van dit decreet”.

De heer J. Van Elewyck : Ik houd de amendementen waarvan u indiener of co-indiener bent, niet bij, maar als ik het goed heb begrepen bepaalt het eerste deel van uw amendement dat de Executieve wordt verplicht het ontwerp van decreet binnen een bepaalde termijn in te dienen en staat er in het tweede deel „tot een decretale regeling is uitgewerkt.” Legistiek gezien begrijp ik dat niet zo goed.

De Voorzitter : De stemmingen over dit artikel en de amendementen worden aangehouden.

Artikel 14

De Maatschappij verleent haar medewerking aan de landinrichting.

Bij de uitvoering van de landinrichtingsplannen kan de Maatschappij door de Vlaamse Executieve gemachtigd worden controle uit te oefenen op de verrichtingen van de ontwerpers, de aannemers en de technici die belast zijn met studies, werken of opdrachten die moeten worden uitgevoerd krachtens de bepalingen van dit decreet.

Tevens kan de Maatschappij haar medewerking verlenen aan het beheer en de nazorg van de uitvoeringswerken.

De Voorzitter : Op dit artikel is er een amendement, voorgesteld door mevrouw Vogels en de heer Cuyvers dat luidt als volgt :

„Artikel 14

Dit artikel weglaten.”

De stemmingen over artikel 14 en het amendement worden aangehouden.

Hoofdstuk III

Overgangs-, wijzigings- en slotbepalingen

Artikel 15

§ 1. De Maatschappij neemt de in artikel 6, § 1, bedoelde taken op van-

Voorzitter

af de datum van de overdracht van de taken, het personeel, de goederen, de rechten en de verplichtingen van de Nationale Landmaatschappij, in uitvoering van de wet van 28 december 1984 tot afschaffing of herstructurering van sommige instellingen van openbaar nut.

§ 2. De goederen, de rechten en de verplichtingen van de Nationale Landmaatschappij, met uitzondering van diegene die betrekking hebben op de huisvesting doch met inbegrip van diegene die betrekking hebben op de bewoning, de inrichting en de uitbating van de agrarische en direct agrarisch gebonden bedrijven, worden vanaf de datum van de in § 1 bedoelde overdracht toegewezen aan de Maatschappij. De Vlaamse Executieve stelt vast welke overgedragen goederen, rechten en verplichtingen betrekking hebben op de huisvesting.

— *Aangenomen.*

Artikel 16

§ 1. Het personeel van de Nationale Landmaatschappij, dat aan het Vlaamse Gewest wordt overgedragen, wordt, vanaf de datum van die overdracht, toegewezen aan de Maatschappij voor zover het belast is met opdrachten inzake ruilverkaveling.

§ 2. Onverminderd de bepalingen van het koninklijk besluit van 17 november 1986 betreffende de overgang van de personeelsleden van de Nationale Landmaatschappij, behouden de personeelsleden bedoeld in § 1. hun administratieve en geldelijke anciënniteit, alsmede alle reglementair toegekende rechten, verworven in de instelling, waarvan ze afkomstig zijn.

— *Aangenomen.*

Artikel 17

§ 1. De Vlaamse Executieve stelt vast welke personeelsleden van de Nationale Landmaatschappij belast zijn met de opdrachten inzake ruilverkaveling.

§ 2. Zolang de Vlaamse Executieve geen statuut heeft vastgesteld, blijft het koninklijk besluit van 8 januari 1973 tot vaststelling van het statuut van het personeel van sommige instellingen van openbaar nut van toepassing op de Maatschappij.

§ 3. Met het oog op het waarborgen van de noodzakelijke continuïteit kan de Vlaamse Executieve personeelsleden benoemen gedurende een periode van zes maanden vanaf de datum van het in werking treden van het besluit van de Vlaamse Executieve tot vaststelling van de personeelsformatie. Zij kan daarbij afwijken van de vereisten inzake werving, verandering van graad en bevordering, zoals vastgesteld in het besluit van de Vlaamse Executieve, dat het personeelsstatuut bepaalt of, bij gebreke daarvan, in het in § 2 bedoelde koninklijk besluit.

De Voorzitter : Op dit artikel is er een amendement, voorgesteld door mevrouw Vogels en de heer Cuyvers dat luidt als volgt :

„Artikel 17

Paragraaf 3 weglaten.”

Wordt het amendement gesteund ?
(Ja)

De heer Cuyvers heeft het woord.

De heer J. Cuyvers : Mijnheer de Voorzitter, wij stellen voor paragraaf 3 van dit artikel te schrappen. De machtiging om gedurende de eerste zes maanden af te wijken van de statutaire regeling voor de aanwerving van het personeel zou wel eens weer een trein volgeladen met politieke benoemingen laten vertrekken. Ook andere partijen tonen zich bezorgd over die mogelijkheid tot politieke benoemingen, onder meer de SP.

AGALEV hoopt dat de SP haar engagement, gegeven bij monde van de verslaggever, Jef Sleecx, zal waarmaken en er zal over waken alle politieke benoemingen tegen te gaan in de Vlaamse Landmaatschappij.

De Voorzitter : De stemmingen over artikel 17 en het amendement worden aangehouden.

De oprichting van een Landmaatschappij mag, aldus de heer A. Beckers (SP), geen eindpunt zijn, maar moet het begin van een breed debat over ons platteland betekenen

Artikel 18

Wat het Vlaamse Gewest betreft, dienen in de wets- en verordeningbepalingen inzake ruilverkaveling de vermeldingen „Nationale Landmaatschappij” en „NLM” respectievelijk als „Vlaamse Landmaatschappij” en „VLM” te worden gelezen.

— *Aangenomen.*

Artikel 19

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 1989, met uitzondering van de artikelen 1, 2, 3, 4 en 5 die in werking treden de dag waarop ze in het Belgisch Staatsblad worden bekend gemaakt.

— *Aangenomen.*

De Voorzitter : De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen later de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

REGELING VAN DE WERK- ZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden.

Wij komen vanmiddag om 14 uur opnieuw samen om onze agenda verder af te handelen. Aan de orde is dan het ontwerp van bijzonder decreet betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

— De vergadering wordt gesloten om 12.15 uur.
